

Saksframlegg

Saksmappe:
2010/275

Saksbeh:
Henning Mørland

Dato: 14.07.2010
Arkivkode:
221.1

Saksgang

Utvalg	Møtedato
Helse- og sosialkomiteen	19.08.2010
Arbeidsutvalget	24.08.2010
Bydelsutvalget	26.08.2010

Sagene lokalmedisinske senter: Oppstart, utvikling, budsjettoverslag og opprettelse av 3 nye faste stillinger.

Sammendrag:

Bydel Sagene har vedtatt å etablere Sagene lokalmedisinske senter i kommunal regi, hvor allmennlegepraksis og forebyggende helsetjenester integreres, og med fokus på tverrfaglig samarbeid og samhandling med spesialisthelsetjenesten. Bydelsutvalget har tidligere behandlet sak om opprettelse av tjenestestedet (februar 2010), og senere tilleggssak om opprettelse av 4 faste stillinger, 2 legestillinger og 2 medarbeiderstillinger (april 2010).

Bydelsdirektør legger nå frem en sak som orienterer om fremdrift, videre utvikling og budsjettoverslag for 2011. Saken inneholder også forslag om opprettelse av ytterligere 3 faste stillinger, 2 legestillinger og 1 medarbeiderstilling.

Bakgrunn for saken:

Det vises til saksframleggene i BU-sak 10/12 og 10/29.

Saksframstilling:

Status pr juli 2010:

Lokalene i Sandakerveien 33c overtas etter planen i september 2010, og endelig dato avhenger av flytting av nåværende virksomhet til Margarinfabrikken barnehage. Planlegging av nødvendig utbedring og ombygging er i gang, og arbeid med anskaffelser er iverksatt.

Det er foretatt utlysning og tilsetting av 2 leger, som tiltrer henholdsvis medio august og primo oktober. Legene vil fra tiltredelse inngå i bydelens forebyggende helsetjeneste og samarbeide med øvrige helsetjenester. Ordinær legekontorvirksomhet vil trolig starte opp i løpet av oktober, avhengig av når lokalene er klare. Det er engasjert en prosjektmedarbeider i i prosjektfasen. Det er søkt om tilskudd til finansiering fra Helsedirektoratet og Oslo kommune sentralt, men svar på søknadene er foreløpig ikke mottatt.

Videre utvikling 2010-2011:

Sagene lokalmedisinske senter planlegges utviklet og utvidet slik at det i løpet av 2011 får følgende bemanning:

- 4 fastleger/bydelsleger
- 2 turnusleger
- 3 medarbeiderstillinger

Det er flere fordeler ved til en slik utvidelse: For det første gir dette tilstrekkelig legekapasitet til å dekke alle nåværende kommunale forebyggende legeoppgaver, samt mulighet for å gi et styrket legetilbud i pleie- om omsorgstjenesten. Videre vil en slik størrelse være driftsmessig robust i forhold til ferie og fravær, og det gir en effektiv utnyttelse av lokalene. Det vil også gi et tilstrekkelig pasientgrunnlag og veilederkapasitet for å ha to stillinger for turnusleger, og det oppnås et praktisk og økonomisk hensiktsmessig forhold mellom antall leger og medarbeidere.

Opptopping vil skje gradvis avhengig av pasienttilgang. BU har tidligere vedtatt opprettet 2 legestillinger og 2 medarbeiderstillinger. Turnuslegestillingene er allerede i bydelen, og stilingene er i dag lokalisert ved to private fastlegekontor. Arbeidssted for turnuslegene planlegges flyttet i 2011 til Sagene lokalmedisinske senter.

Økonomiske, organisatoriske og miljørelaterte konsekvenser:

Et budsjettoverslag for 2011 lagt til grunn full drift og helårseffekt, viser følgende:

Kostnader:

- Lønn- og sosiale kostnader	6 200 000
- Investeringer (IKT, medisinsk teknisk utstyr)	300 000
- Driftsutgifter	300 000
<u>Sum kostnader</u>	<u>6 800 000</u>

Inntekter/refusjoner/tilskudd:

- Basistilskudd (fastlegetilskudd)	1 000 000
- Stykkprisfinansiering: Egenbetaling og refusjon	2 800 000
- Turnuslegetilskudd fra staten	480 000
- Turnuslegetilskudd fra Oslo kommune sentralt	620 000
<u>Sum inntekter</u>	<u>4 900 000</u>

Budsjetterte besparelser:

- Leie turnuslegekontor ved private fastlegekontor	900000
- Veiledning turnusleger (i dag betaling til private fastleger som har turnuskandidatene)	150000
- Utgifter offentlig legearbeid Helsestasjonen (i dag kjøpt fra private fastleger)	800000
- Utgifter offentlig legearbeid Helse- og sosialavd (i dag kjøpt fra private fastleger)	50000
<u>Sum innsparinger</u>	<u>1 900 000</u>
<u>Resultat</u>	<u>0</u>

Budsjettresultatet fremkommer som sum av inntekter og besparelser fratrukket kostnader. Budsjettoverslaget viser at det vil være mulig å drive i økonomisk balanse når tjenestetilbudet er i ordinær drift. Inntektssiden inneholder ordinære driftsinntekter, og eventuelle særskilte tilskudd er ikke tatt med. Dersom det også er mulig å søke tilskuddsmidler fra staten i 2011 vil dette bli gjort. I en opptrappingsfase vil utgifter påløpe før inntektsgrunnlaget er etablert.

Forslag til vedtak:

1. Sagene lokalmedisinske senter utvikles slik det er redegjort for i saken, og med økonomiske rammer i henhold til budsjettoverslag for 2011.
2. Det opprettes ytterligere 2 legestillinger og 1 medarbeiderstilling.

BYDEL SAGENE

Knut Egger
bydelsdirektør

Godkjent og ekspedert elektronisk uten underskrift

Trykte vedlegg:
Utrykte vedlegg:

Saksframlegg

Saksmappe:
2009/484

Saksbehandler:
Frank-Johan Gudevold

Dato: 02.07.2010
Arkivkode:
240.4

Saksgang

Utvalg	Møtedato
Eldrerådet	16.08.2010
Rådet for funksjonshemmede	16.08.2010
Helse- og sosialkomiteen	19.08.2010
Arbeidsutvalget	24.08.2010
Bydelsutvalget	26.08.2010

Tilsynsutvalg for hjemmebaserte tjenester - Bydelsutvalgets verbalvedtak VH2 av 17.12.2009.

1. Bydelsutvalgets verbalvedtak VH2 av 17.12.2009.

Under Bydelsutvalgets behandling av budsjettet for 2010 fattet Bydelsutvalget etter forslag fra AP, SV og Rezaee (uavh.) følgende enstemmige vedtak:

”Tilsynsutvalget for hjemmetjenesten er avhenging av tilbakemeldinger fra brukerne av hjemmetjenesten for å kunne utføre sitt tilsyn. De to siste årene har det ikke vært noen henvendelser til dette tilsynsutvalget. Det må derfor settes et spørsmålstegn ved om tilsynsutvalget for hjemmetjenesten fungerer slik det er forutsatt. Bydelsutvalget ber derfor bydelsdirektør om å komme tilbake med en sak til bydelsutvalget om hvordan tilsynsutvalget for hjemmetjenesten kan fungere bedre. Det er i en slik sak også ønskelig med en gjennomgang av hva andre bydeler i Oslo gjør.”

2. Reglene.

Bydelsutvalgets generelle tilsynsansvar for bydelens tjenester er fastslått i Reglement for bydelene, § 3-3, nr. 5, 1. ledd, som lyder:

”Bydelsutvalget har ansvar for å føre tilsyn med bydelens virksomhet. Tilsynet ivaretas primært gjennom ordinær budsjettoppfølging, gjennomgang av tertialrapporter, årsmeldinger og øvrige meldinger som bystyret fastsetter, samt rapporteringsordninger som bydelen selv fastsetter.”

Om tilsyn for hjemmebaserte tjenester har Reglement for bydelene, § 2-5, nr 2, følgende spesialbestemmelser:

”2. Tilsynsutvalg for hjemmebaserte tjenester.

Bydelsutvalget skal opprette et tilsynsutvalg for hjemmebaserte tjenester.

Tilsynet er et frivillig tilbud til brukerne. Det er opp til hver enkelt bruker, eventuelt i samråd med pårørende/hjelpeverge å ta kontakt med tilsynsutvalget. Bruker avgjør hvordan kommunikasjonen skal foregå; i form av hjemmebesøk eller gjennom skriftlig/muntlig kommunikasjon.

Ansatte i vedkommende bydel eller private tjenesteleverandører som bydelen benytter for hjemmebaserte tjenester kan ikke være medlem/varamedlem av tilsynsutvalget.”

Bystyret har videre fastsatt en mer detaljert instruks for kommunale tilsynsutvalg for hjemmebaserte tjenester:

”Alle bydelsutvalg skal opprette tilsynsutvalg for hjemmebaserte tjenester, og bestemmer selv dets organisering ut over det som følger av disse retningslinjene.

De kommunalt oppnevnte tilsynsutvalg hvis ansvar er fastsatt i denne instruks kommer i tillegg til de statlige tilsynsorganer.

Ved begynnelsen av hver bystyreperiode igangsettes opplæring av nye medlemmer av tilsynsutvalg. Opplæringen er obligatorisk.

1. FORMÅL

Tilsynsutvalgene skal føre kontroll og tilsyn med hvordan hjemmebaserte tjenester faktisk virker. Tilsynsutvalgene skal rapportere avvik dersom tjenesten ikke er i samsvar med krav fastsatt av staten eller Oslo kommune i lov, forskrift, instruks og lignende. Utvalgene skal videre påpeke forhold som kan bedres.

2. VIRKEOMRÅDE

Instruksen gjelder ikke for tilsynsutvalg for institusjon. Tilsynsutvalg for institusjon har egen instruks, jf. bydelsreglementet § 2-5.

Det skal føres tilsyn med bydelens hjemmebaserte tjenester. Reglementet gjelder også for tilsyn hos bruker med privat leverandør betalt av kommunen.

Tilsynet er et frivillig tilbud for brukerne av tjenestene.

Tilsynet skal skje i den bydel utvalget er oppnevnt for.

3. TAUSHETSPLIKT

Tilsynsutvalget har taushetsplikt om personlige forhold som utvalgene blir kjent med i sitt arbeid, jfr. forvaltningslovens bestemmelser om taushetsplikt og om taushetspliktens begrensinger.

4. OPPGAVER

Tilsynsutvalget skal føre tilsyn med at tjenesteyterne sørger for at informasjon om Helse- og sosialombudet og om hvordan ombudet kan kontaktes er lett tilgjengelig for brukere av hjemmetjenestene.

Medisinskfaglige oppgaver ligger utenfor tilsynsutvalgets oppgaver.

5. HENVENDELSER

Tilsynsutvalgene skal ta imot henvendelser fra alle som kontakter utvalget vedrørende forhold for brukere og forhold ved hjemmetjenesten.

Tilsynsutvalgene skal ikke behandle ordinære/ formelle klagesaker.

Dersom tilsynsutvalget mottar henvendelser som faller utenfor utvalgets arbeidsområde, skal utvalget skriftlig bekrefte overfor avsender at henvendelse er mottatt og straks oversende disse til bydelsadministrasjonen - eller annen rett instans for øvrig - for behandling.

Tilsynsutvalgene skal gi brukeren tilbakemelding på henvendelsen så snart som mulig, senest innen 6 uker. Tilbakemeldingen skal vise til hvordan oppfølging av henvendelsen skal håndteres og en tidsramme for dette. Oppfølging av henvendelsen skal senest settes i verk 7 uker fra henvendelsen er gjort fra brukeren.

Tilsynsutvalgene fører postjournal over alle henvendelser de mottar.

6. UNDERSØKELSER

Tilsynet er et frivillig tilbud til brukerne. Det er opp til hver enkelt bruker, eventuelt i samråd med pårørende/ hjelpeverge å ta kontakt med tilsynsutvalget. Brukeren avgjør hvordan kommunikasjonen skal foregå; i form av hjemmebesøk eller gjennom skriftlig/ muntlig kommunikasjon.

Tilsynsutvalget kan be bydelsadministrasjonen om å henvende seg til brukere med forespørsel om de er villige til å motta tilsyn.

7. RETT TIL OPPLYSNINGER

Tilsynsutvalget kan kreve at leder for den aktuelle tjeneste gir de opplysninger som er nødvendig for gjennomføring av tilsynet, dog ikke taushetsbelagte opplysninger med mindre nødvendig samtykke er innhentet. Tilsynsutvalget kan ikke be tjenestestedene eller bydelsadministrasjonen utarbeide rapporter.

8. RAPPORTERING

Tilsynsutvalget skal etter avtale rapportere til bydelsutvalget og bydelsadministrasjonen. I rapporten skal det eventuelt påpekes og gis anmerkninger om forhold som bør endres. Tilsynsrapportene til bydelsutvalget skal være offentlige, og anonymiserte dersom de inneholder taushetsbelagte opplysninger.

Tilsynsutvalget skal ved årets utgang levere årsrapport til bydelsutvalget og bydelsadministrasjon. Årsrapporten skal ikke inneholde taushetsbelagte opplysninger og være offentlig.

9. GODTGJØRELSE FOR TILSYNSUTVALG

Tilsynsutvalg godtgjøres over de enkelte bydelsutvalgs budsjett. Godtgjørelsen følger av Reglement for godtgjøring av folkevalgte verv i Oslo kommune.

10. INFORMASJON

Bydelen skal informere brukergruppen om tilsynsutvalgets funksjoner, hvem som sitter i utvalget og hvordan en kommer i kontakt med tilsynsutvalgets medlemmer. Slik informasjon skal følge med hvert vedtak om tildeling av hjemmebaserte tjenester. Medlemmene av tilsynsutvalg skal bære identitetskort under tilsynet.

11. IKRAFTTREDELSE

Denne instruks trer i kraft fire uker etter at den er vedtatt av bystyret i Oslo kommune. Fra samme tidspunkt oppheves Instruks om tilsynsordning for brukere av de hjemmebaserte tjenester sak 83/1994.”

3. Erfaringene med tilsynsutvalg for hjemmebaserte tjenester.

Tilsynsutvalg for hjemmebaserte tjenester har få saker til behandling. Det gjelder både i Bydel Sagene og i de øvrige bydeler. Det har trolig sammenheng med at tilsynet gjelder tjenester som utføres i private hjem. Mens tilsynsutvalg for institusjoner av eget tiltak kan gjennomføre både varslede og ikke varslede besøk på tidspunkt tilsynsutvalget selv finner hensiktsmessig, er tilsynsutvalget for hjemmebaserte tjenester henvist til å avvente henvendelse fra den enkelte bruker, og deretter forholde seg til brukerens valg med hensyn til hvordan kommunikasjonen skal foregå – skriftlig, muntlig eller ved hjembesøk.

Det lave antall henvendelser/saker kan tolkes både negativt og positivt. På den ene siden kan det hevdes at rapporteringen til tilsynsutvalget er mangelfull som følge av en – utilsiktet - uhensiktsmessig innretning av tilsynsvirksomheten eller andre strukturelle eller situasjonsbetingede hindringer, med det resultat at eventuelle uheldige sider ved tjenesteutøvelsen unnflyr tilsynsutvalgets oppmerksomhet. På den annen side kan det tenkes at behovet for å trekke inn tilsynsutvalget er begrenset som følge av tilfredsstillende kvalitet på tjenesten eller at oppretting regelmessig finner sted straks ansvarlig enhet er gjort kjent med eventuelle kritikkverdige forhold.

Det er få konkrete holdepunkter å bygge på ved en vurdering av om det lave antall saker reflekterer behovet blant brukerne eller om henvendelsene til utvalget er færre enn det kan være faktisk grunnlag for. Uansett er det viktig at tilsynsutvalget settes i stand til å danne seg et realistisk bilde av den praktiske tjenesteutøvelsen i bydelen, som grunnlag for utøvelse av tilsynsansvaret både på det rutinemessige område og i forhold til individuelle saker.

I den sammenheng kan det være på sin plass å se nærmere på de enkelte virkemidler som står til rådighet for tilsynsutvalget, vurdere erfaringene så langt og identifisere tiltak som mulig vil kunne styrke tilsynsarbeidet.

4. Virkemidlene.

4.1. Henvendelser fra brukere/pårørende.

Tradisjonelt har tilsynsutvalget for hjemmebaserte tjenester basert tilsynet på henvendelser fra brukere og deres pårørende.

Brukerne av aktuelle tjenester i bydelen er alle skriftlig gjort kjent med at det finnes et tilsynsutvalg for hjemmebaserte tjenester. Det er redegjort for hvilke saker som kan behandles av utvalget og fremgangsmåten for å ta kontakt. Det er videre opplyst navn, telefonnummer og eventuell e-post-adresse til tilsynsutvalgets medlemmer. Informasjonen sendes til brukerne sammen med underretning om nytt vedtak.

Slik informasjonsrutinen er lagt opp er det grunn til å vente at et betydelig antall brukere og deres pårørende kjenner til tilsynsutvalgets virksomhet og hvordan en oppnår kontakt med utvalget. Likevel er antall henvendelser fra brukere/pårørende lite. Det tyder på at supplerende tiltak i regi av tilsynsutvalget vil kunne ha større effekt med hensyn til styrking av tilsynsarbeidet enn ytterligere informasjonstiltak rettet mot brukerne.

Tilsynsutvalgets behandling av henvendelser fra enkeltbrukere og pårørende står imidlertid sentralt i reglement og instruks, og vil naturligvis fortsatt være en viktig arbeidsoppgave for tilsynsutvalget uansett hvilke ytterligere virkemidler som tas i bruk.

4.2. Tilsyn på grunnlag av forhåndssamtykke fra brukere.

Instruksens § 6, 2. ledd, lyder:

”Tilsynsutvalget kan be bydelsadministrasjonen om å henvende seg til brukere med forespørsel om de er villige til å motta tilsyn.”

Bestemmelsen må forstås mot de generelle reglene i instruksens § 6, 1. ledd, om hvordan tilsyn hos bruker skal foretas:

”Tilsynet er et frivillig tilbud til brukerne. Det er opp til hver enkelt bruker, eventuelt i samråd med pårørende/ hjelpeverge å ta kontakt med tilsynsutvalget. Brukeren avgjør hvordan kommunikasjonen skal foregå; i form av hjemmebesøk eller gjennom skriftlig/ muntlig kommunikasjon.”

Hjemmelen i instruksens § 6, 2. ledd, har hittil ikke vært utnyttet i bydelen.

Innhenting av brukerens forhåndssamtykke til gjennomføring av tilsyn vil gjøre det mulig for tilsynsutvalget å foreta tilsyn uten å vente på at brukeren/pårørende på egen hånd tar et initiativ overfor tilsynsutvalget.

Forhåndssamtykke må som et minimum inneholde en erklæring om at tilsyn kan igangsettes av tilsynsutvalget selv. Mer praktisk bør samtykkeerklæringen omhandle hvordan tilsynet skal gjennomføres: hjembesøk mens tjenesten utføres eller på annet tidspunkt, evt. telefonisk eller skriftlig.

Personvern hensyn hindrer at tilsynsutvalget får utlevert lister med navn/adresse på alle tjenestemottakerne. Innhenting av forhåndssamtykke må foretas av bydelens administrasjon, sentralt eller lokalt.

Samtykkeforespørsel kan etter tilsynsutvalgets ønske rettes til samtlige tjenestemottakere eller et utvalg basert på utvalgs kriterier som er tilgjengelig i datasystemet Gerica, som alder, kjønn, antall timer bistand pr. uke, tjenestetype.

Organisering og ajourhold av samtykkeerklæringer krever administrative ressurser. Brukerne må tilskrives og mottatte samtykkeerklæringer må registreres i en lett tilgjengelig form.

Da tilsyn på grunnlag av forhåndssamtykke ikke er utprøvd ennå, er det vanskelig å ha noen klar oppfatning av i hvilken utstrekning tiltaket vil føre til nye gjennomførte tilsyn. Dersom tilsynsutvalget ønsker å teste denne fremgangsmåten, bør en starte med et mindre utvalg.

4.3. Brukerallmøter.

Selv om den konkrete tilsynsvirksomhet er beskrevet i instruksene som tilsynsbesøk og annen direkte kontakt med den enkelte bruker, er det intet i veien for å benytte også andre tilsynsformer så lenge tiltaket bidrar til å oppfylle formålet i instruksens § 1, 1. setning, som lyder:

”Tilsynsutvalgene skal føre kontroll og tilsyn med hvordan hjemmebaserte tjenester faktisk virker.”

Tilsynsutvalget for hjemmebaserte tjenester i Bydel Østensjø har prøvd ut brukerallmøter som supplerende tilsynsform:

Det holdes ett brukerallmøte i året. Alle tjenestemottakere som tilsynsutvalget har tilsynsansvar for inviteres til ett og samme møte. Pårørende kan møte for brukere som ikke selv er i stand til å delta. Representanter for bydelsadministrasjonen og tjenesteapparatet er til stede. Møtet innledes med informasjon om et tema som har alminnelig interesse for møtedeltakerne. De fremmøtte får deretter anledning til å ta opp de spørsmål de er opptatt av. Tilsynsutvalgets medlemmer og representantene for bydelsadministrasjonen og tjenesteapparatet besvarer og kommenterer de spørsmål som reises.

Leder av tilsynsutvalget for hjemmebaserte tjenester i Bydel Sagene, Eva Borgeteien (V) og to representanter for bydelsadministrasjonen, førstekonsulent Dagny Meltvik og kontorsjef Frank Johan Gudevold, deltok som observatører under årets brukerallmøte i Bydel Østensjø, som ble avholdt 03.06.2010. Møtet ble ledet av leder av tilsynsutvalget for hjemmebaserte tjenester i Bydel Østensjø, Evy Johansen (A), og hadde samlet ca. 60 brukere/pårørende. Etter en innledende orientering om frivillighetssentralenes virksomhet, kunne enhver ta ordet. En bærbar mikrofon ble av tilsynsutvalgets leder brakt til den som ønsket ordet, slik at

den enkelte ikke behøvde reise seg/flytte seg/tale høyt for å bli hørt klart og tydelig av alle tilstedeværende. Spørsmålene som ble reist var i stor grad tilsynsmessig relevante. Problemstillingene hadde sitt utgangspunkt i den enkeltes erfaring som bruker, men hadde som oftest et innhold som angikk flere. Noen spørsmål ble avklart der og da av representantene for bydelsforvaltningen og tjenesteapparatet, mens andre ble notert for nærmere undersøkelser. Flere av temaene som ble brakt på bane egnet seg for etterfølgende oppfølging fra tilsynsutvalgets side.

Hovedinntrykket er at brukerallmøter kan være velegnet som et virkemiddel i tilsynet med hjemmebaserte tjenester. Til fordel for etablering av brukerallmøter taler at tilsynsutvalget får presentert problemstillinger fra en rekke brukere, problemstillinger som dels kan avklares umiddelbart og dels danner utgangspunkt for videre oppfølging. Til fordel taler også at tilsynsutvalget får grunnlag for å danne seg et mer generelt overblikk over tilsynsrelaterte temaer som fremstår som problematiske, at de fremmøtte får mulighet til direkte kontakt med tilsynsutvalgets medlemmer blant annet med henblikk på senere henvendelser, og at de tilstedeværende brukere/pårørende samlet blir informert om aktuelle tema.

Mot brukerallmøter taler at brukere som deltar ikke er sikret anonymitet i forhold til de øvrige deltakere, dog fremkommer ikke personlige opplysninger i større utstrekning enn det den enkelte bruker/pårørende selv bringer frem. Det kan videre fremstå som problematisk at kun et mindretall av brukere/pårørende i praksis vil møte frem, det er dermed usikkert om de som møter er representative for gruppen som helhet. En kan frykte at de mest hjelpetrengende brukerne ikke vil se seg i stand til å delta, med den følge at eventuelle problemstillinger særegne for denne brukergruppen i liten grad kommer i fokus, med mindre pårørende ivaretar gruppens interesser. De mest engasjerte brukere og pårørende vil trolig være spesielt motivert for å delta i brukerallmøte, men det må anses som positivt.

Brukerallmøtene kan ikke erstatte tilsynsbesøk hos den enkelte bruker der dette lar seg gjøre, men møtene kan være et viktig supplement til de øvrige tilsynsformer.

Som et ledd i Bydelsutvalgets tilsyn med bydelens virksomhet er det etablert en prøveordning med dialogmøter, hvor et utvalg brukere og ansatte får anledning til å presentere sine erfaringer med den aktuelle tjenesten overfor et antall folkevalgte oppnevnt av vedkommende komité under Bydelsutvalget. Ordningen har enkelte likhetstrekk med brukerallmøtet, ved at brukere i begge fora redegjør for sine erfaringer direkte i møte med politisk oppnevnte representanter. Brukerallmøtet er imidlertid langt mer omfattende enn dialogmøte, ved at brukerallmøte tar sikte på å få frem erfaringene fra så mange brukere som mulig - med oppfølging av sakene også på individnivå.

Inntil en vinner mer erfaring med begge typer møter, bør brukerallmøter og dialogmøter kunne holdes parallelt.

4.4. Henvendelser fra andre enn brukere/pårørende.

Etter instruksens § 5, 1. ledd, skal tilsynsutvalget "ta imot henvendelser fra alle som kontakter utvalget vedrørende forhold for brukere og forhold ved hjemmetjenesten".

Behandling av henvendelser fra brukere og deres pårørende/hjelpeverge eller andre som opptrer på brukernes vegne, f. eks. fullmektig/advokat, er regulert i instruksens § 6. Mer usikkert er det hvordan det skal forholdes med henvendelser fra "alle" som ikke identifiseres med brukeren, f. eks. naboer eller tjenesteytere fra andre instanser. Gjelder henvendelsen tjeneste utført hos en bestemt bruker, må det normalt være anledning til å gjøre brukeren kjent med henvendelsen, men den videre behandling må skje i samsvar med reglene i instruksens § 6. Gjelder henvendelsen tjenesteutøving generelt eller kan generelle problemstillinger trekkes ut av en henvendelse angående en bestemt bruker, må tilsynsutvalget kunne ta henvendelsen under behandling som allmenn sak.

Det er tvilsomt om henvendelser fra andre enn bruker og den som opptrer på brukers vegne, vil eller bør være en vesentlig kilde til tilsynsutvalgets informasjonstilgang. Det er her neppe grunnlag for å iverksette tiltak for å oppnå ytterligere aktivitet.

4.5. Innhenting av opplysninger fra/møter med leder av Søknadskontoret/leder av utøvende tjenester.

Instruksens § 7 lyder:

"Tilsynsutvalget kan kreve at leder for den aktuelle tjeneste gir de opplysninger som er nødvendig for gjennomføring av tilsynet, dog ikke taushetsbelagte opplysninger med mindre nødvendig samtykke er innhentet. Tilsynsutvalget kan ikke be tjenestestedene eller bydelsadministrasjonen utarbeide rapporter."

Tilsynsutvalget har rett til å innhente nødvendige opplysninger til bruk ved behandlingen av konkrete tilsynssaker, men bestemmelsen må forstås slik at tilsynsutvalget også kan be om å bli holdt oppdatert om status for tjenesten og jevnlig bli orientert om mer generelle spørsmål som kan ha betydning for tilsynsarbeidet. Det kan være hensiktsmessig om dette eventuelt skjer i form av årlige eller halvårlige møter mellom tilsynsutvalget og leder av Søknadskontoret/leder av utøvende tjenester.

4.6. Innhenting av opplysninger fra andre kilder.

I tilsynsutvalgets arbeid med å danne seg oversikt over aktuelle problemstillinger som krever utvalgets oppmerksomhet, kan flere informasjonskilder utnyttes. Det gjelder især resultatet av brukerundersøkelser og protokoller fra dialogmøter.

5. Tilsynsutvalgets oppgavemengde.

Slik tilsynsarbeidet drives i dag, har tilsynsutvalget for hjemmebaserte tjenester en svært begrenset arbeidsmengde. Uavhengig av om dette skyldes for lav tilsynsaktivitet i forhold til behovet eller ikke, er det uheldig med et utvalg som savner arbeidsoppgaver. Manglende mulighet til å gjøre en innsats i vervet vil lett innvirke negativt på medlemmenes motivasjon.

Tar en i bruk ett eller flere av de hittil uprøvde virkemidler, er det imidlertid ikke usannsynlig at tilsynsutvalgets arbeidsmengde vil øke.

Skulle det over tid vise seg at omfanget av tilsynsarbeidet likevel holder seg lavt, kan det være en tanke å etablere tilsynsutvalget for hjemmebaserte tjenester med en personsammensetning sammenfallende med ett av institusjonstilsynsutvalgenes, slik at det enkelte medlem er sikret kontinuerlig deltakelse i tilsynsarbeid. Slikt sammenfall kan imidlertid ikke gjennomføres før ved konstitueringen etter valget i 2011. Basert på erfaringene i mellomtiden vil en om nødvendig komme tilbake til spørsmålet på nevnte tidspunkt.

6. Konklusjon

Som det fremgår ovenfor vil tilsynsutvalget for hjemmebaserte tjenester kunne gjøre seg nytte av flere virkemidler enn dem som har vært utnyttet hittil. Tilsynsutvalget bør selv vurdere hvilke tiltak som vil være mest tjenelige i forhold til formålet, og prøve ut nye tilsynsformer.

Forslag til vedtak:

Saken tas til orientering.

BYDEL SAGENE

Knut Egger
bydelsdirektør

Godkjent og ekspedert elektronisk uten underskrift

Saksframlegg

Saksmappe:
2010/320

Saksbeh:
Bård Hjelde,

Dato: 02.07.2010
Arkivkode:
371.0

Saksgang

	Møtedato
Utvalg	
Eldrerådet	16.08.2010
Rådet for funksjonshemmede	16.08.2010
Helse- og sosialkomiteen	19.08.2010
Bydelsutvalget	26.08.2010

Kommunerevisjonens rapport 16/2010 Saksbehandling av søknad om kommunal bolig

Kommunerevisjonen har gjennomført en forvaltingsrevisjon av saksbehandling av søknad om kommunal bolig. Revisjonen er gjennomført i de fem bydelene Sagene, Frogner, Gamle Oslo, Vestre Aker og Bjerke. Det er spesielt sett på elementer i saksbehandlingen som er sentrale for å sikre likebehandling av søkerne, samt om bydelene har etablert rutiner og kontrollaktiviteter som bidra til forsvarlig saksbehandling.

Kommunerevisjonens rapport 16/2010 er tilgjengelig på deres nettside www.krv.oslo.kommune.no

Kommunerevisjonen sier i rapporten:

”Bydel Sagene hadde utarbeidet rutiner og retningslinjer til hjelp på mange viktige områder av saksbehandlingen av søknader om kommunal bolig, herunder hvordan regelverket skulle forstås og praktiseres. Når det gjaldt bydelene Frogner, Gamle Oslo, Bjerke og Vestre Aker, hadde de enten ikke, eller kun i liten grad utarbeidet egne skriftlige rutiner og retningslinjer for saksbehandlingen av søknader om kommunal bolig.”

Han viser imidlertid til at kommunerevisjonen peker på at det bør vurderes utforming av skriftlige retningslinjer (gjelder alle de fem bydeler) innen:

- Råd og veiledning til boligsøkere, herunder tiltak mot søkere med språklige utfordringer
- Hvordan dokumentasjon skal vurderes
- Administrering av ventelister og prioritering av søkerne på ventelist
- Hva ved søkeres situasjon som bør sjekkes ved tildeling av bolig og inngåelse av leiekontrakt
- Hva som skulle anses som saklig/usaklig grunner til å takke nei til tilvist bolig

For bydel Sagene ble det i tillegg anbefalt å

- Nedfelle skriftlige rutiner knyttet til manglende dokumentasjon og purring

Han viser til at rapporten har en god dokumentasjon hvordan dette arbeid skjer i praksis i bydelen, og at det derfor stort sett dreier seg om å nedfelle dette skriftlig. Dette vil bli iverksatt. For øvrig er bydelsdirektør fornøyd med det dokumentasjonsarbeid som bydels boligkontor har gjennomført.

Kontrollutvalget har behandlet rapporten i sitt møte 15.6.2010, sak 56. Protokollutskrift fra kontrollutvalgets behandling med oversendelsesbrev til Bydelsutvalget vedlegges denne sak.

Byrådsavdelingen for eldre og sosiale tjenester skriver i en uttalelse at Kommunerevisjonen har avdekket flere forhold som vil bli fulgt opp og at Byrådsavdelingen

- vil benytte rapporten som grunnlag for det arbeidet som pågår med å gjennomgå reglene for kommunal bolig,
- ser at det er behov for å systematisere kunnskapen fra avgjørelsene i Oslo kommunes klagenemd, og vil be Helse- og velferdsetaten om å begynne et arbeid med å samle klagenemndas avgjørelser av prinsipiell karakter,
- vil vurdere om det er mulig å få til en rapportering av avslagsgrunner for avslag på søknad om kommunal bolig,
- ser behov for en revisjon av deler av Kvalitetshåndboken for sosialtjenesten, og skriver at Helse og velferdsetaten er i ferd med å gjøre en gjennomgang bl.a. av kvalitetshåndbokens boligkapittel,
- vil vurdere om det er mulig iverksette ytterligere tiltak for å sikre felles forståelse og praktisering av regelverket – en mulig innfallsvinkel til dette er en revidert versjon av Kvalitetshåndboken for sosialtjenesten, med et bredere nedslagsfelt enn dagens utgave.

Bydelsdirektørens forslag til vedtak:

Kommunerevisjonens forvaltningsrevisjon av saksbehandlings av søknad om kommunal bolig tas til etterretning.

BYDEL SAGENE

Knut Egger
bydelsdirektør

Godkjent og ekspedert elektronisk uten underskrift

Trykte vedlegg:

Brev fra Kontrollutvalget dat. 21.6.2010 til Bydelsutvalget i Bydel Sagene med protokollutskrift fra kontrollutvalgets behandling

Utrykte vedlegg:

Kommunerevisjonen: Rapport 16/2010 Saksbehandlings av søknad om kommunal bolig

Oslo kommune 4 JUN 2010
Kontrollutvalget
Sekretariatet

Bydelsutvalget ved Bydel Sagene

Dato: 21. juni 2010

Deres ref:

Vår ref (saksnr.):
201000674-5

Saksbeh:
Kristin Lehre

Arkivkode
126.2.2

RAPPORT 16/2010 SAKSBEHANDLING AV SØKNAD OM KOMMUNAL BOLIG

Kontrollutvalget behandlet Rapport 16/2010 Saksbehandling av søknad om kommunal bolig i møte 15.06.2010, sak 56 hvor det ble vedtatt:

Kontrollutvalget konstaterer at Kommunerevisjonens rapport 16/2010 Saksbehandling av søknad om kommunal bolig viser vesentlige forskjeller mellom de fem undersøkte bydelene når det gjelder tilgang til kommunal bolig, forståelsen og praktiseringen av regelverket for tildeling av kommunal bolig, ventetid etter positivt vedtak, samt intern kontroll i saksbehandlingen.

Kontrollutvalget merker seg at byrådsavdelingen varsler at gjennomgangen av regelverket forventes fullført i løpet av 2010.

Kontrollutvalget tar for øvrig Kommunerevisjonens rapport 16/2010 til orientering.

Kontrollutvalget innstiller til bystyret å fatte følgende vedtak:

Kommunerevisjonens rapport 16/2010 Saksbehandling av søknad om kommunal bolig viser vesentlige forskjeller mellom de fem undersøkte bydelene når det gjelder tilgang til kommunal bolig, forståelsen og praktiseringen av regelverket for tildeling av kommunal bolig, ventetid etter positivt vedtak, samt intern kontroll i saksbehandlingen.

Bystyret ber byrådet vurdere om det er behov for ytterligere tiltak for å sikre likebehandling av personer som fyller kravene til kommunal bolig

For øvrig tar bystyret Kommunerevisjonens rapport 16/2010 Saksbehandling av søknad om kommunal bolig og kontrollutvalgets vedtak til orientering.

Kontrollutvalget

Adresse :
Grenseveien 88
0663 OSLO

Telefon 23 48 68 03
Telefax 23 48 68 01

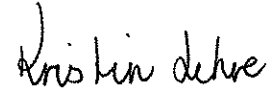
Epost: reidar.enger@krv.oslo.kommune.no
Internett: <http://www.bystyret.oslo.kommune.no>
(Underside: Kontrollutvalget)

Vedlagt følger kopi av protokollutskrift fra kontrollutvalgets behandling av saken, samt rapport 16/2010 *Saksbehandling av søknad om kommunal bolig.*

Vennlig hilsen

Reidar Enger
sekretariatsleder

Kristin Lehre
konsulent

Rapport 16/2010 Saksbehandling av søknad om kommunal bolig

Kontrollutvalget har behandlet saken i møte 15. juni 2010, sak 56.

Sendt til bystyret

Kopi til byråden for sosiale tjenester og rusomsorg, bydelsutvalgene og bydelsdirektørene i bydelene Sagene, Vestre Aker, Gamle Oslo, Bjerke og Frogner, øvrige bydeler, Kommunerevisjonen

Saken gjelder:

I tråd med kontrollutvalgets vedtak av 25.08.2009 (sak 69) har Kommunerevisjonen gjennomført en forvaltningsrevisjon av saksbehandling av søknad om kommunal bolig. Undersøkelsen tilhører fokusområdet *Brukertilpassede tjenester og myndighetsutøvelse*, jf. bystyrets vedtak om *Overordnet plan for forvaltningsrevisjon 2008-2011* av 18.06.2008 (sak 259).

Sosialtjenesteloven pålegger kommunen å medvirke til å skaffe boliger til personer som ikke selv kan ivareta sine interesser på boligmarkedet. Oslo kommune har et bredt spekter av boligvirkemidler som bidrar til å oppfylle lovkravene, hvorav kommunal bolig er ett av tiltakene. Oslo kommune disponerer i overkant av 11 000 boliger til vanskeligstilte. Bydelene har tildelingsretten til kommunale boliger beliggende i egen bydel.

Kommunerevisjonen har undersøkt saksbehandlingen av søknader om kommunal bolig i de fem bydelene Sagene, Frogner, Gamle Oslo, Vestre Aker og Bjerke. Det er spesielt sett på elementer i saksbehandlingen som er sentrale for å sikre likebehandling av søkerne, samt om bydelene har etablert rutiner og kontrollaktiviteter som bidrar til forsvarlig saksbehandling.

Undersøkelsen viser at det er stor variasjon mellom de fem bydelene når det gjaldt antall ordinære kommunalt disponerte boliger. Antall kvalifiserte søkere var langt høyere enn antall disponible ordinære kommunale boliger totalt sett, men situasjonen varierte mye mellom bydelene. I to bydeler fikk nær alle søkere som fylte grunnkravene, positivt vedtak om kommunal bolig; i andre bydeler var det langt færre som fikk dette. I en del tilfeller ble søknader som fylte både grunn- og prioriteringskravene etter regelverket, avslått.

I noen bydeler ble de fleste søkerne tildelt bolig innen seks måneder etter positivt vedtak. I andre bydeler kunne det ta opp til ett år fra positivt vedtak om kommunal bolig ble fattet, til bolig ble tildelt. Bydelene kan i henhold til regelverket avslå søknader fra søkere hvis de ikke kan tilby egnet bolig innen seks måneder og søkerne ikke prioriteres. Oslo kommune har ingen oversikt over hvor mange søkere som fyller kravene, men som likevel får avslag fordi bydelene ikke kan tilby egnet bolig innen seks måneder.

Undersøkelsen viser videre forskjeller mellom bydelene i forståelsen og praktiseringen av regelverket for tildeling av kommunale bolig, samt i bydelenes interne kontroll av saksbehandlingen.

Byrådsavdeling for eldre og sosiale tjenester skriver i sin uttalelse til rapporten at Kommunerevisjonen har avdekket forhold som vil bli fulgt opp. Byrådsavdelingen

- vil benytte rapporten som grunnlag for det arbeidet som pågår med å gjennomgå reglene for kommunal bolig,

- ser at det er behov for å systematisere kunnskapen fra avgjørelsene i Oslo kommunes klagenemnd, og vil be Helse- og velferdsetaten om å begynne et arbeid med å samle klagenemndas avgjørelser av prinsipiell karakter,
- vil vurdere om det er mulig å få til en rapportering av avslagsgrunner for avslag på søknad om kommunal bolig,
- ser at det er behov for en revisjon av deler av Kvalitetshåndboken for sosialtjenesten, og skriver at Helse- og velferdsetaten er i ferd med å gjøre en gjennomgang bl.a. av kvalitetshåndbokens boligkapittel,
- vil vurdere om det er mulig å iverksette ytterligere tiltak for å sikre felles forståelse og praktisering av regelverket – en mulig innfallsvinkel til dette er en revidert versjon av Kvalitetshåndboken for sosialtjenesten, med et bredere nedslagsfelt enn dagens utgave.

Byrådsavdelingen tar sikte på å ferdigstille gjennomgangen av regelverket for tildeling av kommunal bolig i løpet av 2010, og skriver at de øvrige tiltakene forhåpentligvis vil være i gang i løpet av halvannet år.

Alle bydelene oppga i sine uttalelser til rapporten at de vil iverksette tiltak på bakgrunn av anbefalingene i rapporten og at dette arbeidet vil bli påbegynt i den nærmeste framtid. Flere bydeler presiserte ønsket om felles tiltak for å utarbeide rutiner og sikre felles forståelse og praktisering av regelverket. Enkelte bydeler hadde kommentarer til rapporten av metodisk art. Et par bydeler supplerte også faktaopplysninger på noen punkter. En bydel ga uttrykk for at de ønsket at Kommunerevisjonen også skulle ha behandlet konsekvensene av manglende felles saksbehandlingssystem og IKT-verktøy på boligområdet, samt i større grad ha vurdert hvilken betydning det har for likebehandling av søkere at bydelene har så ulikt antall kommunale boliger disponibelt, og at de fleste boligene ligger i Oslo indre øst.

Kommunerevisoren fremmet følgende forslag til vedtak:

Kontrollutvalget konstaterer at Kommunerevisjonens rapport 16/2010 *Saksbehandling av søknad om kommunal bolig* viser viktige forskjeller mellom de fem undersøkte bydelene når det gjelder hvor lett det er å få kommunal bolig, forståelsen og praktiseringen av regelverket for tildeling av kommunal bolig, ventetid etter positivt vedtak, samt intern kontroll i saksbehandlingen.

Kontrollutvalget merker seg at byrådsavdelingen varsler at gjennomgangen av regelverket forventes fullført i løpet av 2010.

Kontrollutvalget tar for øvrig Kommunerevisjonens rapport 16/2010 til orientering.

Kontrollutvalget innstiller til bystyret å fatte følgende vedtak:

Kommunerevisjonens rapport 16/2010 *Saksbehandling av søknad om kommunal bolig* viser viktige forskjeller mellom de fem undersøkte bydelene når det gjelder hvor lett det er å få kommunal bolig, forståelsen og praktiseringen av regelverket for tildeling av kommunal bolig, ventetid etter positivt vedtak, samt intern kontroll i saksbehandlingen.

Bystyret ber byrådet vurdere om det er behov for ytterligere tiltak for å sikre større grad av likebehandling av personer som fyller kravene til kommunal bolig

For øvrig tar bystyret Kommunerevisjonens rapport 16/2010 *Saksbehandling av søknad om kommunal bolig* og kontrollutvalgets vedtak til orientering.

100

Kontrollutvalgets behandling:

Følgende medlemmer deltok under behandlingen av saken:

Frode Jacobsen (A), Ingrid C. Eriksen (H), Jon Evang (A), Knut Frigaard (F), Anne Underthun Marstein (V), Anne Haabet Rygg (H), Jan-Bendix Byhring (SV), Kari Kjenndalen (A), Roy Hammerø (F), Berit Jagmann (R), Hartvig Opsjøn (KrF)

Dokumenter innkommet:

- Kommunerevisorens innstilling datert 08.06.2010 m/vedlegg

Forslag:

Frode Jacobsen (A) foreslo at "...viktige forskjeller..." i første setning i kontrollutvalgets vedtak og forslag til bystyrets vedtak ble endret til: "...vesentlige forskjeller..."

Jon Evang (A) foreslo at i nest siste avsnitt i forslag til bystyrets vedtak strykes "...større grad av..."

Kari Kjenndalen (A) foreslo at "...hvor lett det er å få..." i første setning i kontrollutvalgets vedtak og forslag til bystyrets vedtak ble endret til: "...tilgang til..."

Votering:

Kommunerevisorens forslag med endringsforslagene fra Frode Jacobsen, Jon Evang og Kari Kjenndalen ble enstemmig vedtatt.

Etter dette er kontrollutvalgets vedtak følgende:

Kontrollutvalget konstaterer at Kommunerevisjonens rapport 16/2010 *Saksbehandling av søknad om kommunal bolig* viser vesentlige forskjeller mellom de fem undersøkte bydelene når det gjelder tilgang til kommunal bolig, forståelsen og praktiseringen av regelverket for tildeling av kommunal bolig, ventetid etter positivt vedtak, samt intern kontroll i saksbehandlingen.

Kontrollutvalget merker seg at byrådsavdelingen varsler at gjennomgangen av regelverket forventes fullført i løpet av 2010.

Kontrollutvalget tar for øvrig Kommunerevisjonens rapport 16/2010 til orientering.

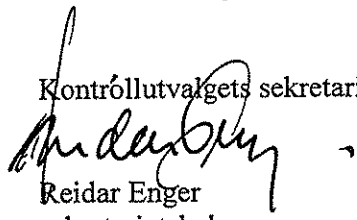
Kontrollutvalget innstiller til bystyret å fatte følgende vedtak:

Kommunerevisjonens rapport 16/2010 *Saksbehandling av søknad om kommunal bolig* viser vesentlige forskjeller mellom de fem undersøkte bydelene når det gjelder tilgang til kommunal bolig, forståelsen og praktiseringen av regelverket for tildeling av kommunal bolig, ventetid etter positivt vedtak, samt intern kontroll i saksbehandlingen.

Bystyret ber byrådet vurdere om det er behov for ytterligere tiltak for å sikre likebehandling av personer som fyller kravene til kommunal bolig

For øvrig tar bystyret Kommunerevisjonens rapport 16/2010 *Saksbehandling av søknad om kommunal bolig* og kontrollutvalgets vedtak til orientering.

Kontrollutvalgets sekretariat 21. juni 2010

Reidar Enger
sekretariatsleder

Saksframlegg

Saksmappe:
2009/344

Saksbeh:
Morten Nordlie,

Date: 07.07.2010
Arkivkode:
830.1

Saksgang

	Møtedato
Utvalg	
Bydelsutvalget	26.08.2010
Kultur- og nærmiljøkomiteen	18.08.2010

Status i arbeidet med formidling av Akerselvas industri og arbeiderhistorie

Bakgrunn for saken:

Administrasjonen fremmet BU – sak 10/6 – Formidling av Akerselvas industri og arbeiderhistorie, til behandling i bydelsutvalgets møte den 28.januar 2010. Følgende vedtak ble fattet i saken :

Vedtak:

Bydelsutvalget tar saken til etterretning.

Bydelsutvalget viser til dokumentet ”Formidling av Akerselvas industri og arbeiderhistorie.”

Bydelsutvalget tar til etterretning den måten saken videre foreslås utredet og viser til de midler som er satt av til dette i årets budsjettbehandling.

Det ligger en rekke private og offentlige samlinger og museer langs Akerselva, som er lite tilgjengelige for folk i dag. Det er viktig å nytte disse i et formidlingsnettverk. Forutsetningen for et slikt nettverk bør utredes. Bruk av digitalt verktøy bør tas inn i utredningen. Rammebetingelser for et variert og aksjonsrettet program for formidling av industri og Akerselvas historie bør utredes, for eksempel med sikte på barn og ungdom.

Utredningen bør drøfte beliggenhet og oppgaver til et formidlingssenter. Det bør få en profil som koordinerer, samkjører, utnytter og synliggjør ressursene langs Akerselva.

Bydelsutvalget ber bydelsdirektøren om å komme tilbake med en sak med et kostnadsforslag og en foreløpig finansieringsplan for prosjektet innen 1. juni 2010.

Saksframstilling:

I etterkant av bydelsutvalgsbehandlingen i januar, engasjerte administrasjonen Anne Mette Hegdahl ved Høense Lovisas Hus på timebasis, for å bistå i arbeidet med å følge opp planene for å etablere industri og arbeidermuseum ved Akerselva.

For å følge opp prosjektet ble det avholdt møter med direktør Vibeke Mohr ved Oslo Museum og museumsdirektør Hans Weinberger og seniorrådgiver Dag Andreassen ved Norsk Teknisk museum og ABM – utvikling (Statens senter for arkiv, bibliotek og museum).

På møte med ABM – utvikling fikk vi klar anbefaling om at et senter for formidling av arbeider og industrihistorie må forankres i eksisterende museumsinstitusjoner. Begge de to nevnte museene er positive til prosjektet og ønsker å videreutvikle det.

For å kartlegge situasjonen ytterligere inviterte vi representanter fra Oslo Byarkiv , fra LO i Oslo og fra LO sentralt , Norsk Folkemuseum, Oslo Museum og Norsk Teknisk museum til et møte i Høense-Lovisas hus den 11. Mai.

Via vår kontakt med Direktør Olav Aaraas på Norsk Folkemuseum , ble vi gjort oppmerksom på at kulturminister Hvitfeldt ville innkalle aktuelle aktører til et møte om dokumentasjon av arbeiderhistorien. I den forbindelse rettet vi derfor en henvendelse til kulturministeren den 30.april og ba om å få delta på møtet. Av den grunn ble det berammede møte den 11. mai avlyst, i påvent av hvilke signaler kulturministeren ville komme med.

Møte med Kulturminister Anniken Huitfeldt.

Møtet fant sted den 11/5 og ble innkaldt på kort varsel da kulturministeren ønsket å bli orientert om hva som skjedde i forhold til dokumentasjon av arbeiderhistorie.

Olav Aaraas fra Norsk folkemuseum orienterte om den henvendelsen museet hadde fått fra Arbeiderbevegelsens arkiv knyttet til en dokumentasjon av arbeiderhistorien, og folkemuseets rolle knyttet til arbeiderhistorien. Folkemuseet er blant annet i gang med å levendegjøre og oppdatere formidlingen i arbeiderboligene på "Enerhaugen". De har også et betydelig materiale i de innsamlede arbeiderminnene.

Fra bydelsadministrasjonen ga Morten Nordlie en orientering om bakgrunnen for bydelsens initiativ og arbeidet med industri og arbeiderhistorie langs Akerselva.

Kulturministeren ga uttrykk for at hun ønsket å få fortgang i saken. Hun la vekt på å ta kontakt med Oslo kommune sentralt, for å orientere de om at noe er på gang. Departementet skulle ta initiativ til et møte med de tre aktuelle museene,- Oslo Museum,- Norsk Folkemuseum og Norsk Teknisk Museum for å drøfte samarbeidsmodeller og avklare museumsfaglige forhold, bla. a hva som må dokumenteres. Det ble tatt til orde for at denne saken både har et lokalt Oslo perspektiv og et nasjonalt format, som må ivaretas i det videre arbeidet. Likeledes ble det trukket frem at det kunne være ønskelig, eller i alle fall vurderes,

om Arbeiderbevegelsens arkiv og bibliotek kunne flyttes og bli et faglig tyngdepunkt i et eventuelt formidlingssenter.

Det ble også nevnt at det burde skrives et synopsis og så nedsette en arbeidsgruppe/referansegruppe til det videre arbeidet med saken. Dette i etterkant av møtet mellom Kulturdepartementet og museene.

Under møtet ga Kulturminister Anniken Huitfeldt uttrykk for at hun gjerne ville komme på besøk til Oslo Museums arbeiderbolig i Sagveien og at hun gjerne ville bli invitert av bydelen til Elvelangs i Fakkellys. Invitasjonen til Elvelangs ble sendt den 5 juni.

Dagsavisen

Fredag den 14.mai gikk kulturministeren ut i Dagsavisen og fortalte om planene for et industri og arbeidermuseum knyttet til Akerselva. Videre referer hun til at dette ikke skal være noe Arbeiderparti- museum, men ha et bredere perspektiv og se både på politisk, økonomisk og sosial arbeiderhistorie. At det må etableres et samarbeid med næringslivet, snakkes med bedrifter og se hva de har å bidra med , f. eks., Ringnes.

Siden prosjektet er på idestadiet ville ministeren ikke si noe om kostnader og fremdrift og refererte i den forbindelse til departementets møte med de tre museene.

Det ble også referert til at det ikke var sikkert at museet vil bli plassert ved Akerselva, fordi deler av historien allerede er på Folkemuseet og at de har arbeidet med å dokumentere arbeiderhistorien en stund. Dette var bla. a et av de forholdene departementet og museene skulle gi innspill på til kulturministeren. (se vedlegg 1.)

Lokalisering.

I og med at en mulig lokalisering av et senter for formidling av industri og arbeiderhistorie står åpen, arbeider administrasjonen med å synliggjøre det potensialet og de mulighetene som finnes i bydelen og langs Akerselva.

Da Aftenposten i en lederartikkel knyttet til at flere titalls kommunale eiendommer står tomme og bryggerimesterboligen til Ringnes fra 1899 ble trukket fram som et eksempel på et slikt bygg, som bydelen kunne hatt bruk for, tok leder av bydelsutvalget og administrasjonen initiativet for å belyse muligheten av å benytte eiendommen til et formidlingssenter for industri og arbeiderhistorie. Dette resulterte i en artikkel i Aften Aften den 26.5. 2010. I artikkelen kommer det et positivt signal fra eierskapsbyråd Øystein Sjøtveit om at han ikke er fremmed for at eiendommen kan huse et industrimuseum.(se vedlegg 2.)

Gjennom samtaler med Vibeke Mohr fra Oslo Museum, er vi gjort kjent med at de har invitert kulturministeren til å besøke museumsleiligheten i Sagveien 8. I den forbindelse sendte vi en henvendelse til ministeren med forslag om å utvidet besøket til en vandring for å se på alle de flotte mulighetene som eksisterer i dette området.

Vi så for oss at en startet på Vøienvolden gård. Svinger innom Biermansgården i Maridalsveien for deretter å fortsette til Sagveien 8 og Hønse Lovisas hus. Fortsetter turen innom Ringnes bryggeri og bryggerimesterboligen fra 1899 før turen avsluttes i Mølleparken 2,- de gamle fabrikkbygningene etter veveriet Knud Graah.(se vedlegg 3.)

Forankring i museumsinstitusjoner.

Det er tidligere beskrevet hvordan ABM – utvikling, sterkt understreket at et senter for formidling av arbeider og industrihistorie må forankres i eksisterende museumsinstitusjoner. Bydelen ba derfor om Oslo Museum og Norsk Teknisk Museum kunne lage en kortfattet oppsummering av hva de vurderte et slikt senter bør inneholde. Vi har mottatt et notat fra hvert av museene som følger vedlagt denne saken.(se vedlegg 4 og 5). Kort oppsummert stiller de seg positive til de forslagene som ble presentert av administrasjonen i BU – sak 10/6 – Formidling av Akerselvas industri og arbeiderhistorie, med overskriftene - Formidlingsnettverk – Formidlingsmetode og profil – Landskapsmuseum – Formidlingscenter - Næringsutvikling.

Økonomiske konsekvenser.

Bydelsutvalget ber i sitt siste vedtakspunkt i sak 10/6, om at administrasjonen skal komme tilbake med en sak med et kostnadsforslag og en foreløpig finansieringsplan for prosjektet innen 1. juni.

Grunnet møtet med kulturminister Anniken Huitfeldt i midten av mai, var administrasjonen av tidsfristsmessige årsaker forhindret fra å legge frem en sak for bydelsutvalget inne den 1. juni.

Slik administrasjonen vurderer det, har saken fått den meget positive utvikling at kulturministeren har satt seg i førersetet for å vurdere om det er mulig å etablere et senter for formidling av industrihistorie og arbeiderkultur ved Akerselva. En slik forankring innebærer at vi i første omgang må avvente et initiativ fra kulturdepartementet/kulturministeren i saken. En mulig lokalisering og finansiering og et kostnadsforslag må utarbeides fra departementets side.

Forslag til vedtak:

Bydelsutvalget tar saken til etterretning

BYDEL SAGENE

Knut Egger
bydelsdirektør

Godkjent og ekspedert elektronisk uten underskrift

Trykte vedlegg:

1. Vil ha arbeidermuseum – Dagsavisen

2. Her vil de ha museum – Aftenposten – Sagene /Nordre Aker
3. Brev til Kulturminister Anniken Huitfeldt av 2. juli 2010
4. Arbeidermuseum Akerselva – Innspill fra teknisk Museum , juni 2010.
5. Oslo Museums mulige bidrag til dokumentasjons- og formidlingssenter – 31.mai.2010.

Kulturminister Anniken Huitfeldt ved minnesmerket «Fabrikkjentene» som skuer ut over arbeiderområdet ved Akerselva. Nå planlegges et nytt museum om arbeiderkultur.

Vil ha arbeidermuseum

Nå legges planene for et nytt museum om arbeiderkultur i Oslo. – Det blir ikke et Ap-museum, sier kulturminister Anniken Huitfeldt (Ap).

■ TORMOD KVITHYLD ÅMOTSBAKKEN
■ ARNE OVE-BERGO (foto)

– Vi har mange museer i Norge, men det er bra at dette kommer fra bydelens eget engasjement, sier kulturminister Anniken Huitfeldt.

Dagsavisen møter kulturministeren utenfor Månefisken ved Akerselva, midt i et av Oslos gamle arbeider- og industristrøk. Denne uka var hun i et møte med representanter fra bydel Sagene, Norsk Folkemuseum og kulturhuset Hølse-Lovisas hus. Bakgrunnen var deres ønske om å etablere et museum for arbeiderkultur i Oslo.

BEDRIFTSSAMARBEID

Huitfeldt deltok på møtet først og fremst for å lytte til forslagene.

– Jeg ga Oslo Bymuseum, Teknisk museum og Folkemuseet i oppgave å gå sammen og kartlegge hva som må dokumenteres. Vi må finne ut hva som skal være målet med museet, men jeg vet at vi trenger det, sier hun.

– Dette blir ikke et Ap-museum. Vi skal ha et bredere perspektiv og se både på politisk, økonomisk og sosial arbeiderhistorie. Vi må få til et samarbeid med næringslivet, snakke med bedrifter og se hva de har å bidra med. Jeg vet for eksempel at Ringnes har et lite museum,

sier Huitfeldt og peker mot Ringnes' lokaler ved Akerselva.

INDUSTRIEN LANGS AKERSELVA

Flere av forslagene går ut på å knytte museet til Akerselva, på grunn av områdets industrielle historie. Men det er ikke sikkert museet vil plasseres her.

– Det var jo her industrien var, men noe av arbeiderhistorien er allerede på Folkemuseet på Bygdøy. De har jobbet med dette en stund. Men det er gruppa som skal finne ut av disse tingene, nå skal jeg vente på forslaget de utarbeider.

Ettersom prosjektet er på idéstadiet kan kulturministeren ikke si noe om verken det økonomiske aspektet eller når museet kan stå ferdig.

– Det vet jeg ikke. Vi må vente til vi blir

« Vi må finne ut hva som skal være målet med museet, men jeg vet at vi trenger det.

Anniken Huitfeldt (Ap),
kulturminister.

overlevert forslaget og får oversikt over samlingen.

FERSKE IDEER

– Folkemuseene i Norge har stort sett avspeilet bondekultur og høyere klassers kulturer. Det er viktig å få en større bredde i det, sier direktør ved Norsk Folkemuseum Olav Aarås.

Han har vært med i planleggingen av det nye museet.

– Det kom ikke mye konkret ut av møtet. Dette er veldig ferskt, men vi ble bedt av departementet om å prioritere dette allerede i fjor. Det synes vi er viktig selv også, fordi arbeiderkulturen er en del av vår sosialhistorie, vår økonomiske og teknologiske historie. Det gjenspeiles i hele samfunnsutviklingen i Norge.

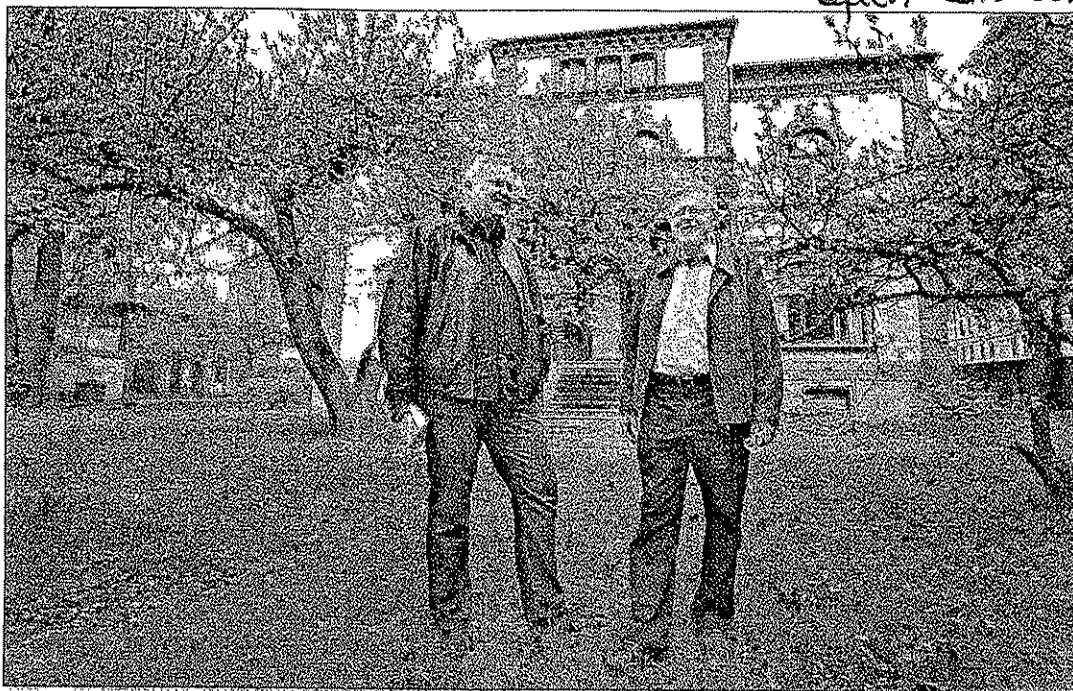
Heller ikke Aarås vil si noe om hvor museet bør ligge.

– Det er mange kulturminner knyttet til Akerselva i Sagene bydel. Vi på Folkemuseet har noe her allerede, men vi er åpne for at museet legges andre steder, sier han.

VIKTIG FOR SKOLENE

– Skolene underviser i gammel arbeiderhistorie, derfor vil det være bra å få en arena som skoleklasser kan besøke. Det er viktig å få dokumentert historien til skolebarnas besteforeldre, sier Anniken Huitfeldt, som håper Dagsavisens lesere vil ta kontakt om de har ideer eller bidrag til samlingen.

kultur@dagsavisen.no

Det er mye historie i disse murveggene i Biermanns gate 6. Kultur- og nærmiljøsjef Morten Nordlie og Per Overrein (t.h.), leder av bydelsutvalget, foreslår et industri- og arbeidermuseum her. Hovedbygget er rundt 680 kvadratmeter stort og verkstedbygningen ved siden av 240 kvadratmeter.

FOTO: JØRGEN SVARSTAD

Her vil de ha museum

Ringnes-villa fra 1889 står tom

TORSHOV Kommunen har ingen planer for denne villaen. Bydelen foreslår arbeidermuseum.

JØRGEN SVARSTAD

Aften skrev for to uker siden at flere titalls kommunale bygg i Oslo står ubrukt. Et av dem er den tidligere bryggerimesterboligen for Ringnes i Biermanns gate. Den ærverdige villaen har stått ubrukt siden barnevernsinstitusjonen som holdt til her ble nedlagt i fjor sommer. Men bydel Sagene har en idé. De har nemlig lenge jobbet med å få til et industrimuseum langs Akerselva og ber kommunen om å un-

dersøke om et museum kan plasseres her.

– I stedet for å flytte alt til Bygdøy ligger hele historien her, sier bydelens kultur- og nærmiljøsjef Morten Nordlie.

For tomten er omgitt av historie på alle kanter: Tidligere Hjula Veveri og Graahs spinneri rett over elven, Sagene skole og folkebad, Hønse-Lovisas hus, Oslo Bymuseums arbeiderbolig og tidligere arbeiderkultursenter og verksted. For å nevne noe. Anlegget ble oppført som bolig i 1889 for Amund Ringnes. Han var opp tatt av å ha sitt familiehus så nær bryggeriet som mulig.

Kulturministeren på banen

– Vi har jobbet med museums-saken i 10-15 år. Nå åpner det seg en mulighet, sier leder i bydelsutvalget Per Overrein

(Ap).

Museet som skal dokumentere industrihistorie og arbeiderkultur er fortsatt bare på idéstadiet. Men både Oslo Bymuseum, Teknisk Museum, Folkemuseet og kulturminister Anniken Huitfeldt er med i planleggingen. Tidligere denne måneden deltok statsråden på et møte med museene og bydelen.

– Vi må finne ut hva som skal være målet med museet, men jeg vet at vi trenger det, sa hun da til Dagsavisen.

Eierskapsbyråd Øystein Sjøtveit (Frp) opplyser at kommunen har satt i gang en intern prosess for å finne ut hva villaen kan brukes til, men er ikke fremmed for at den kan huse et industrimuseum.

– Det er en av mulighetene vi vurderer, sier han.

Oslo 2. juli 2010

Til
kulturminister
Anniken Huitfeldt
Kulturdepartementet,
Postboks 8030 Dep,
0030 Oslo

Vi takker for et hyggelig møte for en tid tilbake og ser frem til at museene får snakket seg i mellom om hvilke muligheter de ser for seg når det gjelder formidling av arbeider og industrikultur langs Akerselva

Gjennom samtale med Vibeke Mohr fra Oslo Museum, er vi kjent med at de har invitert kulturministeren til å besøke museumsleiligheten i Sagveien 8. I den forbindelse kunne vi i bydel Sagene tenke oss å foreslå å utvide dette besøket til en vandring hvor en ser på alle de flotte mulighetene som finnes i området. Dette er luftet med Vibeke Mohr, og hun syntes ideen var god.

Dersom det er ønskelig fra departementet side tar vi gjerne på oss oppgaven med å organisere en vandring med f.eks. Leif Gjerland, - historiefremidler og informasjonssjef i bydel Sagene som guide.

Man kunne starte på Vøienvolden Gård; - et 1700-talls gårdsanlegg som i dag drives av Fortidsminneforeningen i Oslo og Akershus. Gro Røde som nå er leder der, har tidligere vært ansatt som historiker av bydel Sagene for å lede arbeidet med lokalhistorisk dugnad i området.

På tur ned Maridalsvegen passere man Biermangården, hvor Jon Halvor Bjørnseth leder Drivhuset musikkverksted. Kanskje kan det passe slik at følge mottas av musikk spilt og komponert av elever ved Sagene skole.

I museumsleiligheten i Sagveien 8 overtar formidlerne fra Oslo Museum. Deretter kunne man krysse elva og ta en kaffepause i Hønse-Lovisas hus. I dag et lite kulturhus med enkel servering.

Vandringen kunne så fortsetter til tidligere Ringnes bryggeri og til Oslo kommunes eiendom i Biermannsgt.6, for så å avsluttes nedenfor fossen i Mølleparken 2; - de gamle fabrikkbygningene etter veveriet Knud Graah & co.

Til en slik vandring kunne departementet/bydel Sagene f.eks. invitere med folk fra de aktuelle museene, noen fra Oslo kommune, Arbeiderbevegelsens arkiv, Oslo byarkiv, representanter fra Lo, noen som arbeider med Den kulturelle skolesekken og andre man mener kan være aktuelle i denne sammenhengen.

Et forslag til tidspunkt kunne være i første del av september, f.eks. i uke 38, men dette må selvfølgelig avpasses etter kulturministerens timeplan.

Vi er takknemlige for en tilbakemelding så raskt som mulig, så vi i tilfelle kan gå videre i planleggingen.

Vennlig hilsen
Morten Nordlie

Kultur- og nærmiljøsjef
Bydel Sagene

Anne - Mette Hegdahl

Hønse- Lovisas Hus

MN

Hønse-Lovisas have

Biermannsgt. 6

Mølleparken 2

Notat av 31.5.2010

Fra Oslo Museum v/V.Mohr til Bydel Sagene v/M.Nordlie

Oslo Museums mulige bidrag til formidling av Akerselvas industri- og arbeiderhistorie

Bakgrunn

Museet mottok i mars en henvendelse fra Morten Nordlie og Anne- Mette Hegdahl, Bydel Sagene og Sagene Central/Hønse-Louisas hus om et mulig samarbeid om industri- og arbeiderhistorien langs Akerselva. Museet har i møte med bydelen diskutert ulike former og strategier for et samarbeid på kort og lengre sikt. Det er et ønske om å utvikle og etablere et tilbud i samarbeid med Teknisk Museum, Oslo Museum og eventuelt også Norsk Folkemuseum.

Oslo Museums mulige bidrag

Oslo Museum mottar et betydelig driftstilskudd fra Oslo kommune og stiller seg meget positivt til å bidra til realisering av en modell som kan gjøre Akerselva til en natur- og kulturhistorisk kunnskapsopplevelse. Oslo Museum har 32 ansatte og et formål som omfatter byhistorie, innvandring, det flerkulturelle samfunn og teater- og scenekunst. Museets styre har vedtatt en strategi for spredning av kunnskap gjennom vandretstillinger og utvikling av satellitter. Et samarbeid om dokumentasjon og formidling av industrihistorien langs Akerselva er derfor helt i tråd med styrets strategi.

Blant museets bidrag kan kort framheves følgende:

- Bred historisk og kulturhistorisk kompetanse om Oslos arbeiderkultur/arbeiderhistorie
- Høy kompetanse om innvandring til Oslo (Interkulturelt Museum (IKM))
- Variert formidlingskompetanse; byvandring, digital formidling, dramaformidling, Den Kulturelle Skolesekken
- Forvalter og formidler to museale arbeiderleiligheter anno 1900-1920: Sagveien 8 og Tøyengata 38B
- Kildesamlinger med stor relevans for temaet; vel 1 mill foto/8 000 malerier/10 000 gjenstander (www.oslobilder.no)

Mulige tiltak som museet kan bidra med på kort sikt:

- Utarbeidelse av digital byvandring/audioguide til Akerselva
- Tilbud om byvandring til utvalgte deler av Akerselva
- Samarbeid om åpning/bruk av leiligheten i Sagveien 8 med Sagene Central/Hønse-Louisas hus

Denne saken presenteres for styret i Oslo Museum i møte den 2.6.2010 for godkjenning og forankring for en videre involvering mot et forpliktende samarbeid.

Noen tanker om organisering og innhold

Oslo Museum stiller seg positivt til å inngå i arbeidet med å opprette og drifte et formidlings- og dokumentasjonssenter til Akerselva i samarbeid med eksempelvis bydel Sagene, Norsk Teknisk Museum, Arbeiderbevegelsens arkiv og bibliotek og Norsk Folkemuseum. Hvordan dette skal organiseres må vi imidlertid utrede gjennom samarbeidet der også partenes ressursbidrag avklares.

Innspill: Et økomuseum?

Oslo Museum vil gjerne spille inn tanken om å organisere dette som et økomuseum. Begrepet økomuseum ble introdusert av den franske museologen Houghes de Varine i 1971. Det betegnet et

museum der forholdet mellom menneskene og deres miljø stod i sentrum – og med vekt på hvordan mennesket og miljøet har påvirket hverandre gjennom tidene.

En annen forståelse av begrepet går mer på museets organisasjonsform. I stedet for å (re)konstruere miljøer på friluftsmuseer – slik det gjøres i den norske tradisjonen med folkemuseer, tar man sikte på å bevare bygninger og miljøer på sitt opprinnelige sted og i sin opprinnelige sammenheng. Dette innebærer at et økomuseum ikke behøver å være forankret i et bestemt bygningskompleks, men vel så mye kan utgjøres av ulike former for historiske vandring (også digitale!) og lokalhistoriske informasjonsskilt.

Langs Akerselva ligger landskapet godt til rette for å utvikle denne typen museum. Mange steder ligger elva slik den gjorde for 150 år siden, og en stor del av fabrikkbygningene fra industrialismens storhetstid (1860-1960) er godt bevart, og gir oss et innblikk i hvordan industribyen Kristiania og Oslo så ut i sin tid. I nærheten av elva finnes også ulike generasjoner arbeiderboliger bevart, både større trebygninger og leiegårder i mur. Oslo Museum er allerede i besittelse av to slike leiligheter, tidsriktig innredet anno 1900-1920.

Innspill: Et informasjonssenter, en dialoginstitusjon?

For å få til en systematisk og godt tilgjengelig formidling ser vi for oss et "informasjonssenter" som økomuseets hjerte, lokalisert til en av de eldre industribygningene. Her tenker vi oss undervisningsrom og rom for faste og skiftende kunst- og kulturhistoriske utstillinger om industrihistorien og arbeiderklassens hverdagsliv. Informasjonssenteret er tenkt som et sted som kan sette de bevarte industribygningene inn i en kultur- og sosialhistorisk ramme, og gi innblikk i hvilket innhold de en gang var fylt med.

Ut fra dette stedet kan det så arrangeres vandring og andre typer formidlingsopplegg. I tillegg bør publikum gis tilbud om digitale vandring/audioguides som kan lastes ned til egen iPhone/iPod eller lånes fra informasjonssenteret. Kulturhistoriske skilt eller digitale informasjonssøyler langs Akerselva kan også være en mulighet til å formidle dette områdets kultur- og sosialhistorie.

På 1970- og 1980-tallet ble mye av industri- og arbeiderhistorien samlet inn og dokumentert, og det ble skrevet en rekke hovedfagsoppgaver med utgangspunkt i dette temaet, blant annet i fag som historie, kunsthistorie og etnologi. Dette materialet finnes fortsatt tilgjengelig, og kan lett omsettes i utstillinger, vandring og digitale formidlingstilbud. Men det må også igangsettes nye masteroppgaver som sikrer en dokumentasjon av de store endringene de siste 20 år. Som informasjonssenteret selv vil bli et typisk utviklingseksempel på; fra industri til kulturnæring.

Skal man lykkes med et levende formidlings- og dokumentasjonssenter må lokalbefolkningen og det frivillige organisasjonsliv lokalt slutte opp om institusjonen, involvere seg i kunnskapsproduksjonen og flittig benytte tilbudene. For å få det til, og ikke minst trekke til seg yngre brukere – må formidlingen utfordre til dialog gjennom vinklinger og problemstillinger som er både fruktbare og relevante for dagens innbyggere: Hvem utgjør dagens arbeiderklasse og hva er de økonomiske og sosiale motsetninger i et globalt perspektiv i dag?

"Aktiv formidling er viktig både i et demokratiperspektiv og i et allment kulturperspektiv. Det innebærer at formidlingen må kunne være kritisk og nyskapende både når det gjelder tematikk og virkemidler. (...) God formidling skal kunne endre våre holdninger, fordommer og perspektiver. God formidling skaper innsikt og forståelse og gir kunnskap og opplevelse." St. meld. nr. 49. Framtidas museum (s.155)

Arbeidermuseum Akerselva

Innspill fra Norsk Teknisk Museum, juni 2010

I 2009 ble ideen om å etablere et eget museum for industri og arbeiderkultur lansert i Bydel Sagene i Oslo. Norsk Teknisk Museum kom raskt i dialog med bydelen for å være med å utvikle ideene rundt økt satsing på formidling av industrihistorie og arbeiderkultur. Senere ble andre aktører som er aktive innen feltet også tatt med i diskusjonene, som Oslo Museum, Vøyenvollen, Oslo Byarkiv, Arbeiderbevegelsens Arkiv og Norsk Folkemuseum.

På et møte i bydelen ble det uttrykt fra alle deltakere at ideen om å styrke formidlingen av industrihistorie og arbeiderkultur er velkommen, men at dette trolig ikke løses best ved etablering av en ny museumsorganisasjon. Det nye museet må sees som et moderne museum som er et landskapsmuseum i byen som bygger på og utvider de eksisterende arenaene for formidling i museene og i byen for øvrig (besøksleiligheter etc.) og på nett, og tar byrommet aktivt i bruk.

Dette er i tråd med museumsideer utviklet i bl.a. Frankrike på 1970-tallet med økomuseer / landskapsmuseer som tar i bruk historiske miljøer og levende miljøer i endring som museumsarenaer framfor å rive, flytte og gjenoppbygge miljøer og skape lukkede utstillingsrom. En slik museumstanke gir en betydelig dynamikk og er ofte et bedre svar på utfordringene knyttet til eksempelvis bevaring og formidling av store industriarv og strukturer enn tradisjonell museumsformidling. Det finnes mange eksempler på "industrikultur-ruter" som er etablert det siste tiåret med stor suksess både i Polen (Krakow), Tyskland (Ruhrgebiets "Route der Industriekultur") og Storbritannia. Så sent som i forbindelse med Kulturminneåret 2009 ble det også i Norge etablert et eget nettsted kalt "kulturminneløypa", der det også ble lagt inn flere industrikultur-løyper.

Norsk Teknisk Museum har som leder av Museumsnettverk for Industrihistorie siden 2006 utviklet nettstedet industrimuseum.no som et nettverksprosjekt hvor målet er å skape et nettbasert formidlingsverktøy som bl.a. knytter eksisterende bygninger og miljøer til industrihistorien. Arbeiderkultur og formidling av immateriell kulturarv står sentralt i ambisjonene for nettstedets videre utvikling, som også skjer i samarbeid med Museumsnettverket for Arbeiderkultur som ledes av Norsk Industriarbeidermuseum på Rjukan. De to museumsnettverkene har hele tiden samarbeidet tett, ettersom det er mange museer som deltar i begge nettverk.

Norsk Teknisk Museum har hatt industrihistorie som et av sine viktigste dokumentasjons- og formidlingsområder helt fra starten i 1914. På 1970-tallet ble det også tydeligere formulert i museets formålsparagraf at det skulle "belyse sammenhengen mellom teknikkens historiske

utvikling og arbeidslivets vilkår gjennom tidene.” I dagens formidling til det generelle publikum og til skoleklasser spesielt legges det stor vekt på å formidle industrihistorien med særlig blikk på menneskenes arbeidsvilkår, boforhold og sosiale forhold, arbeiderkulturens framvekst og endring, og fremveksten av arbeiderbevegelsen, demokratisering og endringene i maktforholdene i samfunnet. Dette gjøres med utgangspunkt i ikoniske gjenstander fra industrialiseringen ved Akerselva fra 1840 og fremover, og i gjenoppbygde miljøer i bl.a. verkstedsutstillingen. Museet har siden 2000 hatt en permanent utstilling om industrien langs Akerselva som sammen med eldre og nyere industriutstillinger (bl.a. verkstedindustri, sagbruks- og treforedlingsindustri og oljeindustri) har utgjort kjernen i museets formidling av industriutvikling og arbeiderkultur. Museets konservatorer har i flere sammenhenger vært aktive formidlere av emnene i tilknytning til arrangementer langs Akerselva, som vandring, foredrag og bidrag til festivaler. Museets pedagoger og veiledere underviser årlig tusenvis av elever gjennom opplegg knyttet til industrihistorie.

En økt satsing på formidling av industrihistorie og arbeiderkultur i Oslo er dermed noe Norsk Teknisk Museum naturligvis stiller seg positiv til og ønsker å bidra til i samarbeid med de øvrige interessentene i prosjektet. Det kan tenkes flere modeller for et slikt museumsprosjekt, og det kan i denne omgang være nyttig å identifisere og konkretisere de ulike elementene som har vært oppe i diskusjonen så langt:

1. **Industrihistorisk løype.** En tydelig identifisert løype i det industrihistoriske landskapet langs Akerselva er et naturlig utgangspunkt for museumsprosjektet. Begrepet ”Perler på en snor” har vært lansert som en betegnelse på denne muligheten for å samle de industrihistoriske kulturminnene under en felles paraply. Det kan her tenkes flere nivåer og omfang, rettet mot ulike publikumsgrupper og mer ulike geografiske omfang. Eksempelvis vil et overordnet nivå kunne være hele elveløpet med fem utvalgte hovedrepresentanter for ulike industrigrener og tidsområder, med vekt både på industrianlegg og eksempler på boliger.

Et slikt nivå kan håndteres både som en vandringsløype og en turistbussløype med flerspråklig formidling. Løypa må kunne fungere både publikumsbetjent og under veiledning / guiding for skoleklasser, turistgrupper eller spesielle arrangementer / faste omvisninger. Et løypeopplegg må støttes av formidling langs løypa som skilt, utendørs skjermer, gjenstandsmontre etc., gjennom info som publikum tar med på vandring som trykksaker eller nettbasert formidling som man kan hente ned på mobiltelefoner / smartphones. Vandringsløypa kan også detaljeres for utvalgte områder som enkelte bydeler, og opplegget utvikles for andre industriområder enn dem langs Akerselva. Slik nettverksprosjektet www.industrimuseum.no (se eget punkt) er lagt opp, eksempelvis, kan

man formidle industrihistorie med utgangspunkt i geografiske områder hvor som helst, og det kan formidles både med utgangspunkt i både eksisterende og omdannede miljøer.

Kostnadmessig vil dette tiltaket også kunne utvikles i flere trinn. Investering i anlegg og infrastruktur er en side av kostnaden, og årlig drift en annen. For å markere tiltaket som et løft i forhold til den formidlingen som alt skjer med utgangspunkt i Akerselva og industrihistorien, bør ambisjonene være høye før en lansering, med en innholdsrik, tydelig og designmessig og teknologisk attraktiv struktur langs hele elveløpet. I tillegg må det settes av årlige midler til drift og vedlikehold, videreutvikling og ikke minst aktiv formidling langs elva og på de ulike arenaene underveis, rettet mot skoleklasser og annet publikum.

2. **Industrimuseum på nett:** Museumsnettverket for industrihistorie har de senere årene utviklet nettstedet industrimuseum.no som et nettsted for tematiske, personmessige, bedriftsmessige eller geografiske innganger til industrihistorie og kulturminner på nett. Nettstedet utvikles videre for å styrke integrasjonen med andre museumsressurser på nett, først og fremst samlingskatalogene på digitaltmuseum.no og den åpne tema- og fortellingsbasen digitaltfortalt.no. Stoffet og funksjonene på industrimuseum.no kan videreutvikles og danne grunnlag for ulike former for formidling også i dette museumsprosjektet. For å styrke innholdsutvikling, publikumsdialog og en tilpasning til Akerselva-prosjektet må det settes av utviklings- og driftsmidler.
3. **Utstillinger i eksisterende lokaler.** En satsing på arbeiderkultur og industrihistorie i museumsformidling bør også kunne tenkes som en tematisk satsing i museer og andre arenaer som kan resultere i nye publikumsopplevelser i eksisterende arenaer. En ide kunne vært flere nye utstillinger som åpner samtidig eller suksessivt med en felles vignett og en overordnet struktur, eksempelvis i Hønse-Lovisas hus, hos Teknisk museum, i Osloomuseum, på Norsk Folkemuseum eller andre steder.

Teknisk museums faste utstilling "Industrien langs Akerselva" er et eksempel på utstillingstiltak som fungerer som en permanent introduksjon til emnet for skoleklasser eller andre. Utstillingen fungerer frittstående, men er særlig godt egnet som utgangspunkt for en vandring i landskapet. En oppgradering av denne utstillingen i tettere sammenheng med en lansering av et landskapsmuseum som en mer tydelig enhet kan være ett nytt permanent utstillingstilbud. Skiftende temautstillinger bør bygge opp under dette, med plasseringer i egnende eksisterende lokaler eller midlertidige leide lokaler som kan egne seg. Det bør også tenkes kreativt i forhold til alternative og kanskje uventede arenaer i

næringsbygg eller offentlige rom hvor det kan legges inn formidlingstiltak under hovedvignetten. Utvikling av 1-3 permanente utstillingstilbud i regi av museene bør være et rimelig nivå for en lansering, mens det i en driftsfase kan tenkes et ambisjonsnivå på 2-4 nye utstillinger av ulike formater i året på ulike steder. Årlige skiftende utstillingen kan for eksempel omfatte mindre kunstutstillinger, temautstillinger som søker å sette særlig aktuelle spørsmål på dagsordenen ("HotSpot"), fotoutstillinger osv.

En ambisjon om å utvikle utstillinger i eksisterende museer og andre arenaer under en felles vignett vil kunne skape et permanent og variert utstillingstilbud med industrihistorie og arbeiderkultur som emne. Dette forutsetter at det skaffes midler gjennom et felles prosjekt til å utvikle og bygge utstillinger. Utstilling innenfor dagens permanent betjente publikumstilbud, som Norsk Teknisk Museum, vil ikke generere ekstra driftskostnader utover vanlig vedlikehold av utstillingen. Etablering av utstilling i lokaler som er vanskeligere tilgjengelig og som gjør det ønskelig / påkrevd med økt bemanning, krever et eget driftsbudsjett for å kunne gi et regulært publikumstilbud.

4. **Prosjekt Industrihistorie og Arbeiderkulturforskning.** Økt satsing på forskning og dokumentasjon er en nødvendig følge av ambisjonen om museumssatsing for arbeiderkultur og industrihistorie. En mulig vei for å oppnå dette er å etablere et eget nettverksprosjekt med sikte på å stimulere forskning innenfor dette temaet.

En forutsetning må være å bygge på eksisterende fagmiljøer, og etablere ordninger som øker samarbeidet og stimulerer til økt koordinert innsats. Både museer med en etablert profil innenfor emnet, som Norsk Teknisk Museum, Oslo Museum, Norsk Folkemuseum eller Norsk Industriarbeidermuseum på Vemork, arkiver som Oslo Byarkiv eller Arbeiderbevegelsens Arkiv, bør samarbeide med forskningsmiljøer på Universiteter og høyskoler og frittstående institutter.

Det må også settes av midler til å gjennomføre dokumentasjon og arkivordning, utarbeide og delfinansiere forskningsprogrammer, eller etablere stipendordninger for å stimulere til forsknings- og studentprosjekter som anvender innsamlet materiale.

5. **Etablering av nytt permanent museumslokale:** Uunngåelig i diskusjonen om etablering av et "nytt" museum eller en museumssatsing ligger diskusjonen om et permanent lokale som er det konkrete museet, med et fysisk lokale, en resepsjon, et kafetilbud, toaletter og

en betjent åpningstid. I diskusjonen rundt nytt museum om arbeiderkultur ved Akerselva har dette også vært nevnt av mange.

For de etablerte institusjonene er det vanskelig å se for seg opprettelsen av et nytt museum med en egen organisasjon og egne lokaler. Dette vil stå i skarp kontrast til de senere års museumspolitikkk hvor samling av ressurser gjennom nettverkssamarbeid og konsolidering av museumsenheter til større organisasjoner har stått sentralt. Opprettelsen av et nytt museum for industri og arbeiderkultur i Oslo vil også uunngåelig oppfattes som en konkurrent både til andre museer i Oslo, og til etablerte nasjonale industri- og arbeidermuseer i Norge, i første rekke Norsk Industriarbeidermuseum på Rjukan og Norsk Industristadmuseum i Tyssedal.

En annen mulighet som kan tenkes for å tilfredsstillе ønsket som ligger i initiativet om et arbeidermuseum ved Akerselva er å etablere et permanent utstillings / samlingslokale i et egnet bygg ved Akerselva som driftes av en av de eksisterende institusjonene, evt. i samarbeid mellom flere. Det mangler ikke på aktuelle lokaler - Sagene bydel har alt lansert flere kandidater rundt Vøyenfallene (Ringnes-fabrikken, Graahs, Ringnesvillaen osv,.). I tillegg finnes andre lokaler både lenger ned i elva og lenger opp. Bl.a. vil det snart frigjøres sentrale og vernede industribygg fra Christiania Spigerverk i Nydalen. Mangelsgården har også vært nevnt, og Bellona flytter snart fra Øvre Foss til nye lokaler.

Viktigere enn å starte med valg av lokale er det i denne omgang å diskutere hva et slikt lokale kan tenkes kunne tilby av utstillinger, arrangementer og opplevelser, hvordan driften kan organiseres og hvordan det kan finansieres. Uansett hvilket lokale som evt. utpekes vil det i dette området av byen måtte påregnes betydelige leiekostnader for et slikt lokale med mindre helt spesielle avtaler kan inngås. Totalkostnadene for en slik modell vil uansett summere seg til betydelige beløp, som vil måtte komme i tillegg til de foran nevnte dokumentasjons- og formidlingstiltak.

Norsk Teknisk Museum ser store muligheter i utviklingen av et museumskonsept for tydeligere formidling av Oslos og Norges historie innen industri og arbeiderkultur med utgangspunkt i Akerselva. Forutsetningen for å lykkes er at det bygger på de eksisterende miljøer og arenaer som har vært og er aktive og opptatte av å dokumentere og bevare, forske på og formidle nettopp denne historien, og at det genereres nok midler til å løfte prosjektet til det ambisjonsnivå det fortjener.

Oslo, 30. juni 2010,

Hans Weinberger, Direktør Norsk Teknisk Museum

Dag Andreassen, Konservator / seniorrådgiver, stab, Norsk Teknisk Museum

Saksframlegg

Saksmappe:
2010/615

Saksbeh:
Camilla Skjerve-Nielssen

Dato: 22.07.2010
Arkivkode:
512.0

Saksgang

Utvalg	Møtedato
Bydelsutvalget	26.08.2010
Kultur- og nærmiljøkomiteen	18.08.2010

Endring av adressevedtak for Sagveien 23 - Hjula Væveri

Bakgrunn for saken:

Plan- og bygningsetaten vedtok 07.04.08 å endre adressen til Sagveien 23 til Sagveien 23 A-G. PBE er pålagt å følge Lov om kartlegging, deling og registrering av grunneiendom av 23.juni 1978 nr. 70 (Delingsloven) § 4-1 og tilhørende Forskrift pkt. 15.*

I Forskriftenes pkt. 15.4 heter det bl.a.: "I hus med flere boliger der disse har atkomst fra forskjellig ytre inngang, skal hver enkelt inngang tildeles egen gateadresse."

Forskriftenes pkt. 15.5 sier bl.a.: "Bokstav sammen med husnummeret skal bare brukes for å unngå omnummerering i tidligere tildelte adresser. Undernummer til husnummeret skal ikke forekomme."

Forskriftenes pkt. 15.5, 1. og 2. ledd bestemmer også at adressering skal skje med fortløpende nummerering av de enkelte adresseenheter til den veien atkomsten er fra, og tildeles i stigende rekkefølge, også når det gjelder bokstavering i tillegg til nummer.

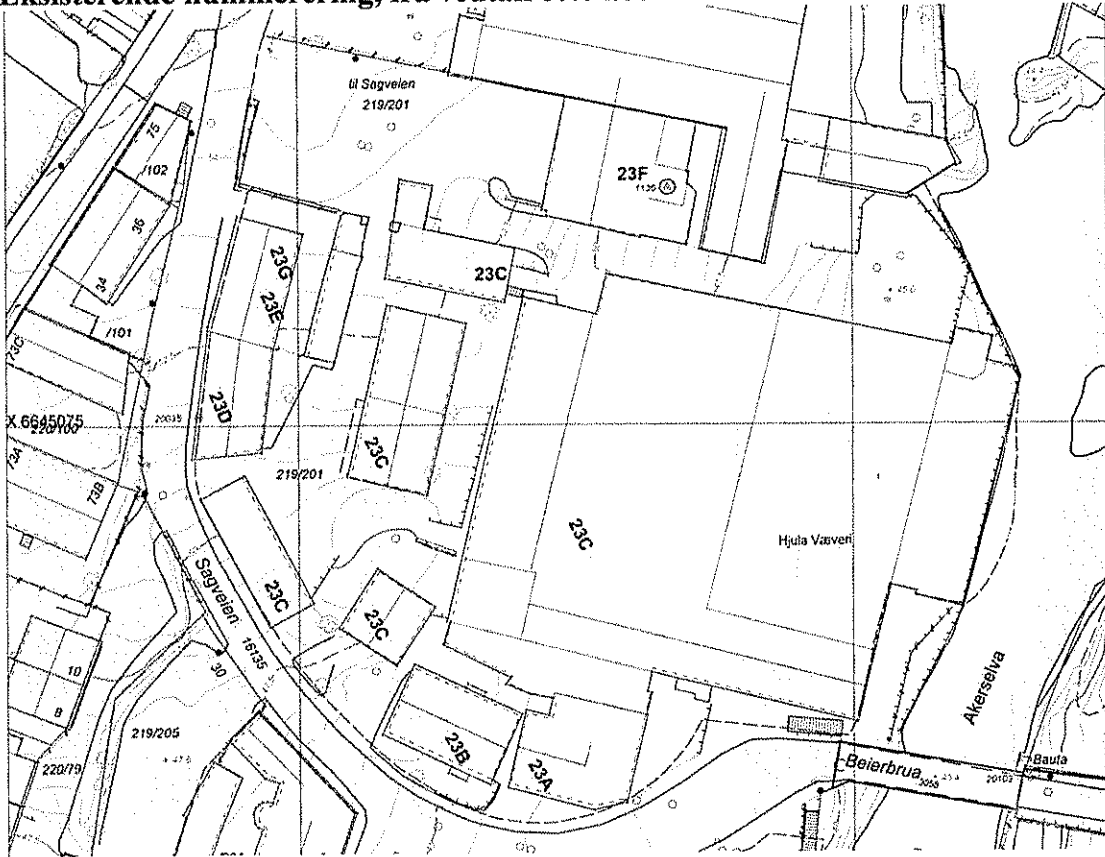
Zenith Eiendom AS forvalter Sagveien 23. Grunnet ferieavvikling da forslaget var på høring, fikk de ikke anledning til å uttale seg om adresseendringen før etter at fristen var gått ut. De uttalte da at vedtaket var lite praktisk, i og med at flere innganger fikk samme bokstav. Vedtaket var allerede fattet og ble ikke endret.

Saksframstilling:

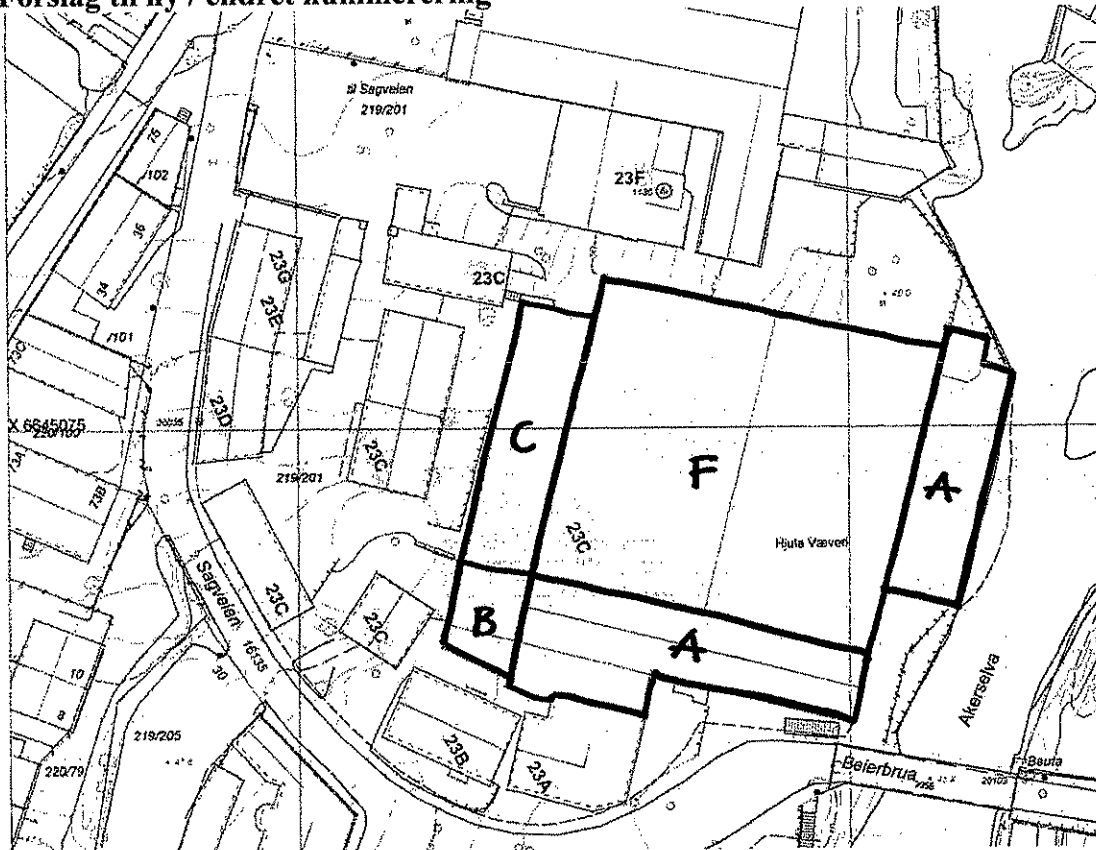
Zenith Eiendom AS ønsker Bydel Sagenes godkjenning for å endre vedtaket, slik at alle innganger får nummerering med bokstav. Kun næringsbyggenes adresser vil endres. Fremdeles får flere innganger samme bokstav. Viser til vedlegg 1 for Zenith Eiendom AS' saksframstilling. Bydelsadministrasjonen supplementerer dette med kartene under, som viser hvilke bygg som får endret adresse i forslaget.

* Loven ble erstattet med Lov om egedomsregistrering (matrikkellova) fra 01.01.10

Eksisterende nummerering, fra vedtak 07.04.08

Forslag til ny / endret nummerering

Administrasjonen stiller spørsmål ved logikken i PBEs tildeling av adresse i vedtaket fra 2008. Det kan virke som om Forskriftens pkt. 15.4 (beskrevet over) ikke ble fulgt, siden flere av inngangene fikk tildelt samme bokstav.

Det er positivt at Zenith Eiendom AS tar initiativ til en opprydning av adressene for Sagveien 23, men siden forslaget innebærer at flere innganger får samme bokstav, kan dette fremdeles skape forvirring. Bydelsdirektøren mener at alle bygningene i Sagveien 23 bør sees som en helhet. For å bedre orienteringsmulighetene bør derfor hele området omadresseres samtidig, slik at hver inngang får tildelt en unik bokstav. Viser til liknende omadressering for Myrens Verksted som ble vedtatt i juni i år.

Forslag til vedtak:

Bydelsutvalget ønsker en endring av Plan og bygningsetatens adressevedtak for Sagveien 23 av 07.04.08, slik at alle inngangene får tildelt adresse med unik bokstav.

BYDEL SAGENE

Knut Egger
bydelsdirektør

Godkjent og ekspedert elektronisk uten underskrift

Trykte vedlegg:

1. Fra Zenith Eiendom AS: Vedr.: Adressevedtak / endring Hjula Væveri – Sagveien 23

MOTTATT

12 JUL 2010

ZENITH EIENDOM AS

FORVALTNING - UMLEIE - PROSJEKLEDELSE - UTVIKLING

Oslo Kommune - Bydel Sagene
PB 4200 Nydalen
0401 OSLO

Oslo, den 9. juli 2010

Vedr.: Adressevedtak/ endring Hjula Væveri- Sagveien 23.

Vi viser til adressevedtak av 07.04.08 og endring fra Sagveien 23 til Sagveien 23 A-G. Vi har tidligere vært i kontakt med Plan og bygningsetaten, avdeling Geodata ved Bente Hansen, hun oppgav at vi måtte sende en søknad til bydelen dersom vi ønsket endringer av vedtaket.

Det er kun små justeringer i forhold til opprinnelig vedtak som nå ønskes, nærmere bestemt en mindre endring av bokstavbenevnelse på enkelte bygg samt nummerering av alle innganger. Sagveien 23 vil fortsatt være hovedadressen. Området består både av bolig og næringsbygg:

- Boligadressene beholdes iht vedtaket, vedlegg 1
- Næringsbyggene ønskes endret iht, vedlegg 2

Endringene har til hensikt å gjøre det lettere å orientere seg på området for leietagere, besøkende, varetransport og Posten. Vi vil i løpet av høsten utarbeide et helt nytt skiltprogram og er derfor avhengig av en avklaring på denne henvendelsen så snart som mulig for å ferdigstille dette arbeidet.

Dersom det er spørsmål i forhold til ønsket endring, vennligst ta kontakt med undertegnede.

God sommer.

Med vennlig hilsen
Zenith Eiendom AS

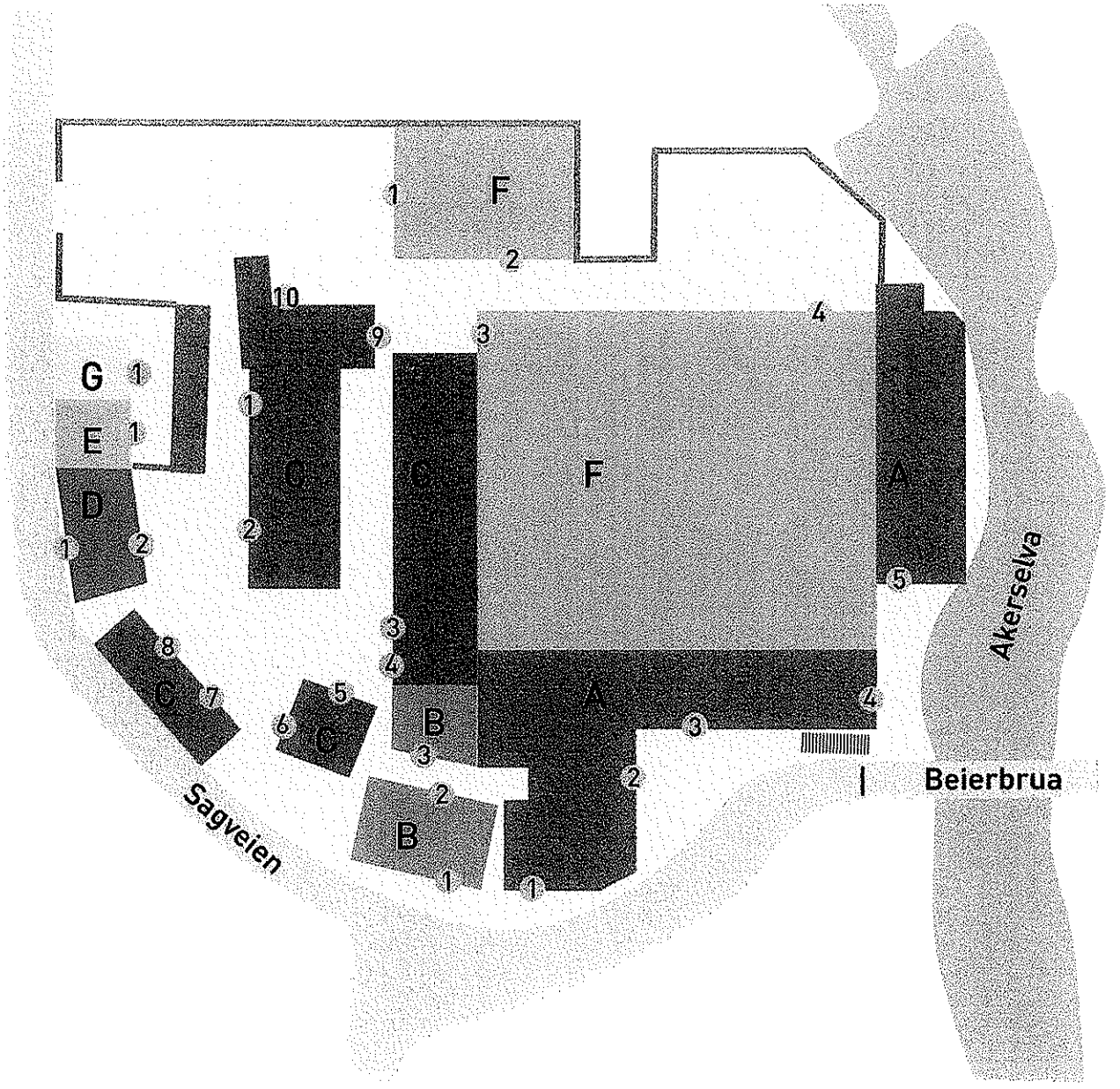
Marit Hjelmtvedt
Marit Hjelmtvedt
Eiendomssjef
mah@zenith-eiendom.no

122

Copyright Plan- og Bygningsetaten
 Dato: 28/02/08
 Målestokk 1:750

vearegg ←

Sagveien 23
Kartskisse

Sanegen & Mohr
04.06

124

Saksframlegg

Saksmappe:
2010/251

Saksbeh:
Toril Larsen

Dato: 03.08.2010
Arkivkode:

Saksgang

Utvalg	Møtedato
Rådet for funksjonshemmede	16.08.2010
Barne- og ungdomsrådet	17.08.2010
Barne - og ungekomiteen	19.08.2010
Arbeidsutvalget	24.08.2010
Bydelsutvalget	26.08.2010

Opprettelse av stilling ved helsestasjon for ungdom

Sammendrag:

Saken omhandler forslag om å opprette en 50 % stilling som helsesøster for å styrke det utadrettede arbeidet ved helsestasjon for ungdom.

Bakgrunn for saken:

Helsestasjon for ungdom (HFU) har hatt synkende besøkstall over flere år. Det gjelder både antall brukere og antall konsultasjoner. Med bakgrunn i dette fattet bydelsutvalget følgende vedtak i budsjett 2010: T 10 - *Helsestasjon for ungdom er et godt forebyggende tiltak, men det er for få som benytter seg av tilbudet. Helsestasjon for ungdom må drive mer utadrettet arbeid. Det settes derfor av kr 250 000,- til dette.*

Saksframstilling:

HFU er et helsetilbud for ungdom opp til 24 år. Tilbudet består av et medisinsk lavterskeltilbud med fokus på seksuell og psykisk helse. HFU driver også annen utadrettet virksomhet rettet mot ungdom. Helsesøster og psykiatrisk sykepleier deler sin tid mellom skolehelsetjeneste og helsestasjon for ungdom. Økt aktivitet ved helsestasjon for ungdom betyr dermed mindre tid til aktiviteter i skolehelsetjenesten.

Medisinsk helsetilbud

Det medisinske helsetilbudet er åpent en ettermiddag i uka fra kl. 15.00 til kl.19.00 og holder til i Sandakerveien 33C (helsestasjonen). Dette er et lavterskeltilbud hvor ungdom kan møte uten timeavtale. Helsesøster, lege (turnuskandidat), psykiatrisk sykepleier, psykolog og merkantilt personell bemanner tjenesten. I opptrappingsplanen psykisk helse var det et mål å øke ressursene til psykisk helse for barn og unge. HFU har et samarbeid med Munchs gate familiekontoret, og psykolog er til stede på HFU hver uke.

Ungdom kommer til helsestasjonen med ulike problemstillinger, hovedsakelig knyttet til seksualitet og samliv, eller psykisk helse. Ungdom i alderen fra 16 til 20 år får resept på gratis prevensjon, noe som er et viktig tiltak for å forebygge uønskede svangerskap. Den primære målgruppen er ungdom opp til 20 år, men mange av brukerne er også i

aldersgruppen 20 til 24 år. I likhet med flere andre bydeler har vi sett det viktig å holde tilbudet åpent for denne gruppen. Det skyldes at forekomsten av uønskede svangerskap er høyest mellom 20 og 24 år. God tilgjengelighet til tjenester er derfor viktig i det forebyggende arbeidet. Besøkstallene varierer fra noen få til 15-20 på en ettermiddag.

Annen utadrettet aktivitet:

Tilbudet er primært beregnet på ungdom bosatt eller som går på skole i bydelen.

Det er et særlig fokus på ungdom som:

- dropper ut av ungdomsskole/videregående skole eller som står uten arbeid
- berøres av fattigdomsproblematikk
- utøver vold/mobbing
- opplever vold/mobbing
- ruser seg/står i fare for å utvikle et rusproblem
- av ulike årsaker isolerer seg i hjemmet/holdes utenfor fellesskapet

Ved å opprette en 50 % stilling som helsesøster skal det legges økt vekt på utadrettet aktivitet. HFU skal gjøres bedre kjent for ungdom bosatt i bydelen, og ulike strategier er valgt for å oppnå dette. Jevnlige besøk av helsesøster/psykiatrisk sykepleier på ungdomsklubben er et av disse. Andre tiltak er temakvelder for ungdom og besøk i bokollektivet i Vøyensvingen. HFU har et tett samarbeid med Ungdomstiltakene. Helsesøster og psykiatrisk sykepleier deltar i drift av grupper basert på veiledningsmetodene Sisterhood og ART (agression replacement training). Ved behov får ungdom tilbud om individuell oppfølging/samtale hos helsesøster eller psykiatrisk sykepleier. Det kan være i åpningstiden for HFU, eller etter avtale.

Det tilstrebes et nært samarbeid med bydelens skoler. Skolen er en arena for å etablere kontakt og formidler informasjon om tjenesten. Alle bydelens 8. klasser kommer årlig til besøk ved HFU hvor de blir kjent med tjenestetilbudet. I 2010 planlegges økt aktivitet og bedre informasjon rettet mot 9. og 10 klasse.

Informasjon via internett er forbedret og er en viktig kilde til informasjon. Plakater med informasjon om tjenestetilbudet finnes på egnede steder som skoler og ungdomsklubb, og visittkort distribueres til ungdom.

Sammendrag:

For å videreutvikle HFU på en hensiktsmessig måte foreslås det ut i fra erfaringer som er gjort dette halvåret å opprette en 50 prosent stilling som helsesøster. Stillingen inngår som en av flere, hvor oppgavene er delt mellom HFU og skolehelsetjeneste. Utadrettet arbeid blir en vesentlig del av oppgavene i tillegg til oppgavene ved HFU en ettermiddag i uken. Det er hensiktsmessig å dele oppgavene på flere med tanke på sikkerhet, kontinuitet og kvalitet i tjenesten.

Økonomiske, organisatoriske og miljørelaterte konsekvenser:

Kostnadene dekkes gjennom økt bevilgning vedtatt i budsjett 2010 på 250 000,- til formålet (T 10).

1 d b

Forslag til vedtak:

Det opprettes en 50 % stilling som helsesøster for å utvide den utadrettede virksomheten ved helsestasjon for ungdom (HFU).

BYDEL SAGENE

Knut Egger
bydelsdirektør

Godkjent og ekspedert elektronisk uten underskrift

Trykte vedlegg: ingen

Utrykte vedlegg: ingen

BU-sak 10/87

Saksframlegg

Saksmappe:
2008/472

Saksbeh:
Yanina Shestakova

Dato: 02.07.2010
Arkivkode:
026.1

Saksgang

Utvalg	Møtedato
Rådet for funksjonshemmede	16.08.2010
Eldrerådet	16.08.2010
Helse- og sosialkomiteen	19.08.2010
Bydelsutvalget	26.08.2010

Endelig utgave av kommunes mal for rapport - tilsyn i institusjon

Bakgrunn for saken:

Byrådsavdelingene sendte i slutten av februar ut utkast til kommunens mal for rapport for tilsyn i institusjon m. v., og ba om innspill fra bydeler, det sentrale eldrerådet, det sentrale rådet for funksjonshemmede og Sykehjemsetaten. Bydelsutvalget behandlet saken i møte 29.04.10 (BU-sak 10/42). Byrådsavdelingen har vurdert på grunnlag av innspillene, og gjort noen endringer i mal utkastet.

Vedlagt følger endelig utgave av kommunens mal for rapport – tilsyn i institusjon.

Forslag til vedtak:

Saken tas til orientering.

BYDEL SAGENE

Knut Egger
bydelsdirektør

Godkjent og ekspedert elektronisk uten underskrift

Trykte vedlegg: Kommunens mal for rapport – tilsyn i institusjon.

128

Mal for rapport

Tilsynsbesøk i institusjoner m.v.

Formål

Tilsynsutvalgene skal føre kontroll og tilsyn med hvordan helsetjenesten faktisk virker. Tilsynsutvalgene skal rapportere avvik dersom tjenesten ikke er i samsvar med krav fastsatt av staten eller Oslo kommune i lov, forskrift, instruks og lignende. Tilsynsutvalgene skal videre påpeke forhold som kan bedres.

Virkeområde

Det skal føres tilsyn med bydelens sykehjem og boform for heldøgns omsorg og pleie, dagsenter på sykehjem, dagsenter for fysisk og psykisk funksjonshemmede og avlastningsboliger. Hjemmel til å føre tilsyn med private institusjoner følger av avtaler inngått med de private institusjonene.

Rapport

Etter hvert tilsynsbesøk skal det utarbeides en tilsynsrapport. Tilsynsrapporten skal oversendes til bydelsutvalget og bydelsadministrasjonen. I rapporten skal det eventuelt påpekes og gis anmerkninger om forhold som bør endres.

For sykehjem gjelder følgende: Tilsynsutvalget oversender sin rapport til bydelsutvalget til foreløpig orientering og til Sykehjemsetaten til kommentering. Sykehjemsetaten skal sende sine kommentarer til de påpekte forhold til tilsynsutvalget innen 6 uker. Sykehjemsetatens kommentarer videresendes til bydelsutvalget og tilsynsrapporten med kommentarer oversendes til bydelsadministrasjonen.

Alle tilsynsrapporter skal være offentlige og anonymiserte dersom de inneholder taushetsbelagte opplysninger.

RAPPORT FRA TILSYNSBESØK

Navn på tjenestested:	
Dato for besøket:	Tidspunkt (fra kl. til kl.):
Meldt/uanmeldt besøk/ekstraordinært besøk:	
Hvis ekstraordinært besøk – hva var årsaken til besøket? Hvem har begjært det?	
Av tilsynsutvalgets medlemmer var følgende tilstede:	
Forfall:	
Møtesekretær:	
Kontakter under tilsynet: (Hvilke personer har tilsynet hatt kontakt med under oppholdet; beboere (anonymisert), pårørende (anonymisert), ansatte, ledere, andre)	
Hvordan ble tilsynet gjennomført: (Institusjons-/hjemmebesøk, skriftlig/muntlig kommunikasjon)	
<p>Tilsynsutvalgets oppgaver: (ref. bystyresak 165/05 og 432/08)</p> <p><i>Tilsynsutvalget skal påse at tjenestestedene drives i samsvar med regler og retningslinjer gitt av staten og Oslo kommune.</i></p> <p><i>Tilsynsutvalget skal påse at tjenestestedene:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • gir den enkelte beboer/bruker forsvarlig omsorg og hjelp, og behandler den enkelte beboer/bruker med respekt • har utarbeidet målsetting, opplegg og tidsplan for oppholdet for den enkelte bruker • følger bestemmelsene som regulerer forhold under oppholdet, herunder bestemmelse om bruk av tvang • har lokaler, utstyr, aktivitetsmateriell og lignende som er i samsvar med formålet for virksomheten • drives med forsvarlige personalforhold • har opprettet medisinsk tilsyn for de institusjoner hvor dette er forutsatt • oppbevarer beboernes midler forsvarlig dersom tjenestestedene er gitt ansvar for dette • sørger for at informasjon om Helse- og sosialombudet og om hvordan ombudet kan kontaktes er lett tilgjengelig for brukere/beboere. <p><i>Medisinskfaglige oppgaver ligger utenfor tilsynsutvalgets oppgaver.</i></p>	

130

Tilsynsutvalgets rapport fra tilsynet

- **anmerkninger / forhold som bør endres:**

(Inkl. event. oppfølgingssaker fra tidligere tilsyn)

Saker til oppfølging ved neste tilsynsbesøk:

Oslo den xx.xx.2010

Leder tilsynsutvalg

Medlem tilsynsutvalg

Medlem tilsynsutvalg

Tilsynsrapport oversendt til:

- Bydelsadministrasjonen / bydelsutvalget dato: _____
- Institusjonens leder / styre (private institusjoner) dato: _____

For sykehjem:

- Sykehjemsetaten til kommentering dato: _____

Taushetsplikt:

Tilsynsutvalget har taushetsplikt om personlige forhold som utvalgene blir kjent med i sitt arbeide. For øvrig gjelder forvaltningslovens bestemmelser om taushetsplikt.

Mal for rapport er utarbeidet i henhold til bystyresak 165/05 "Arbeidsbetingelser for tilsynsutvalg i institusjon mv" – byrådssak 229/04 og bystyresak 432/08 "Styrking og samordning av tilsyn i sykehjem" – byrådssak 144/08

137

Saksframlegg

Saksmappe:
2009/1106

Saksbeh:
Yanina Shestakova

Dato: 05.07.2010
Arkivkode:
020.9

Saksgang

Utvalg	Møtedato
Rådet for funksjonshemmede	16.08.2010
Eldrerådet	16.08.2010
Helse- og sosialkomiteen	19.08.2010
Arbeidsutvalget	24.08.2010

Protokoll fra dialogmøte om praktisk bistand/hjemmehjelp

Bakgrunn for saken:

Bydelsutvalget vedtok i møte 26.11.09 (BU-sak 09/108) å gjennomføre en forsøksordning med dialogmøter.

Hensikten med dialogmøtene var å gi bydelens folkevalgte kjennskap til bydelens tjenester slik de oppleves av brukere og ansatte, og gi brukere og ansatte mulighet til å foreslå forbedringer og peke på utviklingsmuligheter. Det ble utarbeidet generelle spørsmålguider, en for møte med brukere og en for møte med ansatte. Av personverngrunner ble møtene holdt for lukkede dører.

Helse- og sosialkomiteen valgte tre medlemmer, hvorav en leder. Eldrerådet og Rådet for funksjonshemmede valgte hver 3 tjenestemottakere til å delta i dialogmøtet innen hjemmetjenestesområdet. Ansatt-gruppen ble valgt gjennom personalmøter fra hvert av tjenesteområdene og besto av 6 representanter.

Dialogmøtet for praktisk bistand/hjemmehjelp ble holdt 3. mai 2010 i Sandakerveien 33C. Resultatet av møtet er gjengitt i en kortfattet protokoll som legges frem for aktuelle råd, komiteer og utvalg. Protokollen foreslås tatt til orientering.

Med utgangspunkt i de gjennomførte dialogmøter blir det utarbeidet en evalueringssak til Bydelsutvalget om forsøksordningen med dialogmøter for å vurdere nytten av møtene, og om forsøksordningen skal gjøres permanent.

Forslag til vedtak:

Komiteen gjennomgår referatene og gir sin vurdering om dialogmøtet fungerer etter hensikten, og fremmer eventuelle forslag til endringer overfor arbeidsutvalget.

BYDEL SAGENE

13d

Knut Egger
bydelsdirektør

Godkjent og ekspedert elektronisk uten underskrift

Trykte vedlegg: Protokoll fra dialogmøte om praktisk bistand/hjemmehjelp.

Oslo kommune
Bydel Sagene

Møtebok

Utvalg: Dialogmøte om praktisk bistand/hjemmehjelp
Møtedato: 03.05.2010
Tidspunkt: Dialogmøte mellom brukerrepresentanter og politikere kl.17.00
Dialogmøte mellom ansatte og politikere kl. 18.30
Møtested: Sandakerveien 33C, Bydelssalen (stor)

Folkevalgte politikere:

Helge Stoltenberg - Leder	Folkevalgt AP
Ragnar Skjøld	Folkevalgt V
Wenche Smeby	Folkevalgt FRP

Brukerrepresentanter:

3 representanter	
3 ikke møtt	

Ansatte:

6 ansatte	
-----------	--

Følgende fra administrasjonen møtte:

Knut Egger - bydelsdirektør
Inger Lise Myklebust – helse- og sosialsjef
Vibeke Heiberg - førstekonsulent

Møteleder: Helge Stoltenberg
Møtesekretær: Yanina Shestakova

Bydel Sagene

Postadresse:
Postboks 4200
Nydalen
0401 Oslo

Telefon: 02180
Telefaks:
Giro: 6004 06 04092
Org.nr.: 974 778 726

E-post:
postmottak@bsa.oslo.kommune.no
Internett:
www.bsa.oslo.kommune.no

Følgende spørsmål var bakgrunn for dialogen mellom politikerne og brukerrepresentantene:

Tjenesten pr. dag:

- Ut fra dine erfaringer som bruker av tjenesten, hva tenker du om
 - Innholdet i den tjenesten du mottar – dekker tjenesten ditt behov?
 - Kvaliteten på tjenesten?
 - Måten du blir møtt av ansatte i tjenesten?
 - Telefontilgjengelighet til tjenesten?
- Kjenner du til eventuelle klageordninger, tilsynsutvalg – hva gjør du hvis tjenesten ikke tilsvare dine forventninger?
- Er det andre forhold du vil si noe om?

Utfordringer og forbedringsmuligheter:

- Hvordan kan tjenesten bli bedre fremover når det gjelder:
 - Tjenestens innhold og kvalitet?
 - Informasjon og tilgjengelighet?
 - Fysisk tilgjengelighet?
 - Måten du blir møtt på?
 - Andre forholdt?

Innholdet i tjenesten

Brukerrepresentantene opplever at tjenesten stort sett fungerer godt og at mange av hjemmehjelperne er erfarne. Det ble imidlertid kommentert at flere snakker dårlig norsk og har vanskelig for å forstå hva brukeren sier. To av brukerne nevnte at dårlige språkkunnskaper særlig gjelder praktisk ordbruk i forhold til oppgavene som skal utføres i hjemmet. De var enige om at det bør gis bedre språkopplæring og oppfølging til ansatte i utøvende tjenester.

En av brukerne nevnte at enkelte hjelpere bare er i tjeneste i kort tid, en uheldig gjennomtrekk av ansatte. Samme bruker ga også uttrykk for at det tidvis ble vasket dårlig hjemme hos henne, kvaliteten er avhengig av hvem som utfører tjenesten, noen slurver, mens andre er mer nøye. En annen bruker som mottar bistand en til to ganger i måneden, opplyste at hun var svært fornøyd og ikke hadde noe å utsette på hjemmehjelpernes tjenesteutførelse.

Brukerne var enige om at hjemmehjelpen kommer til avtalt tid. En av brukerne har opplevd at hjemmehjelperen gikk for tidlig i forhold til fastsatt tid.

Kjennskap til eventuelle klageordninger, tilsynsutvalg

En av brukerne nevnte at rutiner for håndtering av klager burde forbedres i forhold til brukernes anonymitet.

Brukerne var enige om at retten til å klage er kjent, mens rutiner i forbindelse med innsendelse av klager er mer ukjente. En av brukerne syntes det var greit å ta opp forhold en var misfornøyd med, men i enkelte situasjoner kan det være vanskelig å klage. Brukerrepresentantene savnet informasjon om hjemmetjenestens tilsynsutvalg og dets funksjoner.

Måten brukerne blir møtt av ansatte i tjenesten

En av brukerne beskrev helperne som flinke og greie. Denne brukeren har en fast hjemmehjelper som en del av en turnusordning. Hjemmehjelperen ringer i god tid før hun kommer, dette oppleves som positivt. En annen bruker opplyste at turnusordningen fungerer bra, da den enkelte bruker med denne ordningen unngår å måtte forholde seg til så mange nye personer.

Brukerne opplever stor variasjon når det gjelder hvordan de blir møtt av de ulike hjemmehjelperne.

En bruker bemerket at det kan være vanskelig å få noen timer tilleggsbistand de gangene behovet er større enn vanlig. En annen bruker fremholdt at tjenesten var fleksibel, både med hensyn til varighet og innhold.

To av brukerrepresentantene fortalte at i ferier og på høytids- og helligdager utføres arbeidet ofte av flere forskjellige hjemmehjelpere som ikke nødvendigvis er så erfarne som de faste.

Telefontilgjengelighet til tjenesten

Flere brukerrepresentanter opplyste at det er vanskelig å nå sentralbordet gjennom Oslo kommune sitt telefonnummer. De oppfatter telefontilgjengeligheten som tungvint med mye ventetid og overformelle folk på Oslo kommune sitt sentralbord. Det hadde vært bedre om de kunne sende en sms direkte til hjemmehjelperen.

En bruker fortalte at ved avbestilling av en time er det vanskelig å få byttet timen til annen dag. En annen opplevde at dette ikke er noe problem. Brukerne har ikke mobiltelefonnummer direkte til hjemmehjelperen og opplever det som tungvint ikke å kunne ta kontakt med hjemmetjenesten direkte.

Informasjon om tjenesten

Det var delte meninger om bydelens informasjon om tjenesten. En fant den enkel og grei, en annen syntes den er vanskelig å forstå.

Andre forhold:

Brukerundersøkelse

Flere brukerrepresentanter kommenterte at den siste brukerundersøkelsen ikke er representativt nok. Det er betenkelig at hjemmehjelpere bistår brukere med å besvare spørreskjema. En brukerrepresentant nevnte at det kunne blitt brukt mer uavhengige personer, f. eks. studenter fra Høgskolen, til å bistå brukere. Mange brukere er redde over å ytre seg i slike spørreundersøkelser, oppsummerte andre brukerrepresentantene.

Vaktmester

To av brukerrepresentantene tok opp spørsmålet om vaktmestertjeneste. De savner en vaktmester som kan hjelpe dem med praktiske ting i hjemmet. De mener at den tidligere ordningen med fast vaktmester fortsatt er meget nødvendig. Mangel på en slik ordning oppfattes som et problem.

Hvordan kan tjenesten bli bedre fremover når det gjelder:

Tjenestens innhold og kvalitet

En av brukerrepresentantene uttalte at hver bruker bør få anledning til å fremlegge egne ønsker og prioriteringer når det gjelder oppgaver som skal inngå i tilbudet til brukeren. Hver enkelt bruker bør få anledning til å uttale seg om gjennomføring av tjenesten, for eksempel i forhold til dag og tid. Det kan være aktuelt med en såkalt brukersamtale mellom hver bruker og ansatte fra hjemmetjenesten.

Det bør være større fleksibilitet fra tjenesteyter, med hensyn til tid og å utføre ekstra oppgaver ved behov, for eksempel, får hjelpen utvidet med 30 min en gang i blant. Det bør brukes mindre tid på dokumentarbeid og mer tid til å utføre oppgaver hos bruker. Det er ønskelig med ekstra tid til å gjennomgå de daglige gjøremål med hjemmehjelperen.

Videre ble det nevnt at Hjemmetjenesten oppleves som veldig vedtaksstyrt og at formuleringene i vedtaket ofte er vanskelig å forstå.

Følgende spørsmål var bakgrunn for dialogen mellom politikere og ansatte:

1. Tjenesten pr. i dag:

- Ut fra dine erfaringer som ansatt, hva tenker du om
 - Innholdet i den tjenesten dere gir brukerne?
 - Ressursene tjenesten har til rådighet?
 - Kompetansen som finnes blant de ansatte?
 - Informasjon om tjenesten rettet mot brukerne?
- Hva slags tilbakemeldinger får du fra brukerne?
- Er det andre forhold du vil si noe om?

2. utfordringer og forbedringsmuligheter:

- Hvordan kan tjenesten bli bedre fremover når det gjelder:
 - Tjenestens innhold og kvalitet?
 - Service til brukerne?
 - Informasjon og tilgjengelighet?
 - Kompetanse?
 - Organisering og interne forhold?
 - Andre forhold?

Innholdet i tjenesten

Innholdet i tjenesten og tidsbruken styres gjennom de vedtakene som Søknadskontoret for eldre og funksjonshemmede har fattet for hver enkel bruker. Oppgaver som en bruker trenger hjelp til beskrives meget presist i vedtak. Til tross for dette opplever hjemmehjelperne at de er svært fleksible i forhold til brukernes behov. Språket i vedtaket kan ofte være vanskelig å forstå for brukere.

De ansatte påpekte at Frivillighetssentralen ofte er villig til å hjelpe brukere som har behov for ekstra hjelp. Dette avlaster hjemmehjelperne mye.

De ansatte mente at den nåværende organiseringen av Hjemmetjenesten er god.

Ressursene tjenesten har til rådighet

De ansatte var enige om at det er nok personalressurser når alle er på jobb. Det er mer krevende å gå til nye brukere enn til de en er godt kjent med. Det finnes spesielt krevende brukere. Arbeidet må da, av sikkerhetsgrunner, utføres med to hjemmehjelpere til stede. Ansatte opplever generelt at sikkerheten er ivaretatt i jobbsituasjonen.

En av de ansatte understreker at arbeidet kan være slitsomt. Det er et yrke som krever mye både fysisk og psykisk. Ensomme brukere utfordrer tidsskjemaet, ved at de har behov for å prate i tillegg til å få utført ordinære oppgaver i hjemmet.

Telefonsamtaler kan generelt virke skremmende på mange brukere, f.eks. på grunn av dårlig hørsel.

Når det gjelder kompetanse opplyste de ansatte at de fleste hjemmehjelpere har lang erfaring i yrket. Flere nasjonaliteter jobber som hjemmehjelp ved hjemmetjenesten. Noen av dem trenger bedre opplæring i norsk.

Det var enighet om at mange "røde dager" i strekk gjør det vanskelig å komme å jour med rengjøringen hos den enkelte bruker.

Klagemuligheter

Flere ansatte nevnte at nye brukere ofte ikke forstår så mye av klagemulighetene, det blir mye informasjon å sette seg inn i.

Eldre brukere og de yngre funksjonshemmede som mottar hjemmehjelp, oppleves på mange måter som forskjelligartede brukergrupper. Mange funksjonshemmede brukere har klart for seg rettighetselementet i ordningen.

Dersom en funksjonshemmet tjenestemottaker er i jobb vil han/hun ofte være helt avhengig av å få hjelp fra tidlig om morgenen, mens mange eldre har mer tid utover dagen.

Tilbakemeldinger

Tilbakemeldingene fra brukere inneholder mye mer ros enn klager. De ansatte oppfatter at fleste klager handler om forholdsvis beskjedne problemer.

Tilgjengelighet

De ansatte omfatter seg selv som fleksible og tjenesten generelt som lett tilgjengelig på telefon. Men i helger kan det være vanskelig for brukerne å få tak i hjemmehjelperen.

Det ble nevnt at hverdagsoppgaver i seg selv varierer, i tillegg til ulike arbeidsformer – turnus, jobb bare på dagen. Slik variasjon skaper trivsel, fleksibilitet og motivasjon, fortalte de ansatte.

Hvordan tjenesten kan bli bedre fremover når det gjelder:

Tjenestens innhold og kvalitet

Service til brukerne

Informasjon og tilgjengelighet

Flere ansatte bemerket at etablering av flere team blant ansatte gjør jobben lettere og ansatte mer produktive. Hver bruker bør forholde seg til kun en fast hjemmehjelp.

Timefordelingen bør være annerledes slik at de brukere som har behov til å prate med hjemmehjelperen kan få mulighet til det. Arbeidsoppgaver ut fra brukeres vedtak bør være mer fleksible slik at hjemmehjelperne kan gjøre det som brukeren trenger hjelp til der og da. Som en service kan det også være aktuelt å ringe til brukeren om morgenen og bekrefte avtalt tidspunkt.

Kompetanse

Kurs innen rus, demens og psykiatri blir prioritert og bør fortsatt prioriteres da mange ansatte ønsker mer kunnskap innenfor disse områdene. I tillegg ble det nevnt av flere at det var ønskelig med mer kjennskap til forskjellige sykehjem, dagsentrer og tjenester for eldre. De som trenger mer opplæring i norsk bør få det. Det ble for øvrig vist til en brosjyre/folder som ble brukt tidligere og som var til god hjelp for hjemmehjelperne og brukerne. I denne brosjyren var blant annet alle bydelens tjenestesteder ført opp.

Organisering og interne forhold

De ansatte viste til at Søknadskontoret for eldre og funksjonshemmede ikke har den samme praktisk erfaring og kompetanse som hjemmehjelperne har når det gjelder oppgaver som brukere trenger hjelp til. På Søknadskontoret er det fagkonsulenter som fatter vedtak om hvilke oppgaver hver enkel bruker skal få hjelp til. Vedtakene er ofte kompliserte. Søknadskontoret bør gjøre seg nytte av hjemmehjelperes kompetanse når det fattes vedtak for hver enkel bruker.

Andre forhold

Det ble nevnt at noen brukere har prøvd både private og kommunale leverandører innen hjemmehjelp/praktisk bistand. De fleste brukere mener at de kommunale hjemmehjelpere er bedre enn de private.

Vedrørende brukerundersøkelse uttalte ansatte at hjemmehjelpere generelt verken råder eller gir assistanse til brukere ved besvarelsen av slike undersøkelser.

Ansatte får mange henvendelser fra brukere om utføring av vaktmesteroppgaver, her er det et udekket behov.

En annen forhold som ble nevnt var at handling som medfører bæring av tunge handleposer sliter enormt på ansattes skuldre og armer. Det ville vært fordelaktig om flere brukere kunne få levert middag fra Seniorsenteret.

Saksframlegg

Saksmappe:
2009/1106

Saksbeh:
Vibeke Heiberg,

Dato: 03.08.2010
Arkivkode:
020.9

Saksgang

Utvalg	Møtedato
Barne- og ungdomsrådet	17.08.2010
Barne - og ungekomiteen	19.08.2010
Arbeidsutvalget	24.08.2010

Protokoll fra dialogmøte om barnehagetjenester

Bakgrunn for saken:

Bydelsutvalget vedtok i møte 26.11.09 (BU-sak 09/108) å gjennomføre en forsøksordning med dialogmøter.

Hensikten med dialogmøtene var å gi bydelens folkevalgte kjennskap til bydelens tjenester slik de oppleves av brukere og ansatte, og gi brukere og ansatte mulighet til å foreslå forbedringer og peke på utviklingsmuligheter. Det ble utarbeidet generelle spørsmålguider, en for møte med brukere/foreldrerepresentanter og en for møte med ansatte. Av personverngrunner ble møtene holdt for lukkede dører.

Barne- og ungekomiteen valgte tre medlemmer, hvorav en leder. Enhetsleder ved Bjølsen barnehageenhet valgte ut 6 foreldrerepresentanter til å delta i dialogmøter innen barnehagetjenester. Foreldrerepresentantene var medlemmer av Foreldrenes samarbeidsutvalg (SU). Gruppen med ansatte ved Bjølsen barnehageenhet ble valgt gjennom personalmøter, og besto av 6 representanter.

Dialogmøtet for praktisk barnehagetjenester ble holdt 4. mai 2010 i Kongsberggata barnehage, Kongsberggata 21. Resultatet av møtet er gjengitt i en kortfattet protokoll som legges frem for råd, komiteer og utvalg. Protokollen foreslås tatt til orientering.

Med utgangspunkt i de gjennomførte dialogmøter blir det utarbeidet en evalueringssak til Bydelsutvalget om forsøksordningen med dialogmøter for å vurdere nytten av møtene, og om forsøksordningen skal gjøres permanent.

Forslag til vedtak:

Komiteen gjennomgår referatene og gir sin vurdering om dialogmøtet fungerer etter hensikten, og fremmer eventuelle forslag til endringer overfor arbeidsutvalget.

Referatene tas til orientering.

BYDEL SAGENE

Knut Egger
bydelsdirektør

Godkjent og ekspedert elektronisk uten underskrift

Trykte vedlegg: Protokoller fra dialogmøte om barnehagetjenester

Oslo kommune
Bydel Sagene

Møtebok

Utvalg: Dialogmøte om barnehagetjenester
Møtedato: 04.05.2010
Tidspunkt: Dialogmøte mellom foreldrerepresentanter og politikere kl.17.15
Dialogmøte mellom ansatte og politikere kl. 19.00
Møtested: Kongsberggata barnehage, Kongsberggata 21

Folkevalgte politikere:

Gry Bruland Larsen - Leder	Folkevalgt SV
Guro Svenkerud Fresvik	Folkevalgt V
Rudolf Neverdal	Folkevalgt FRP

Foreldrerepresentanter:

4 representanter	
2 ikke møtt	

Ansatte:

3 ansatte	
1 forfall	
2 ikke møtt	

Følgende fra administrasjonen møtte:

Knut Egger - bydelsdirektør
Hilde Graff – barne- og ungdomssjef
Frank Johan Gudevold – kontorsjef
Anne Laura Egede Andersen - førstekonsulent

Møteleder: Gry Bruland Larsen
Møtesekretær: Vibeke Heiberg

Bydel Sagene

Postadresse:
Postboks 4200
Nydalen
0401 Oslo

Telefon: 02180
Telefaks:
Giro: 6004 06 04092
Org.nr.: 974 778 726

E-post:
postmottak@bsa.oslo.kommune.no
Internett:
www.bsa.oslo.kommune.no

Følgende spørsmål var bakgrunn for dialogen mellom politikerne og foreldrerepresentantene:

Tjenesten per i dag:

- Ut fra dine erfaringer som bruker av tjenesten, hva tenker du om
 - Innholdet i den tjenesten du mottar – dekker tjenesten ditt behov?
 - Kvaliteten på tjenesten?
 - Måten du blir møtt av ansatte i tjenesten?
 - Telefongjengelighet til tjenesten?
- Kjenner du til eventuelle klageordninger, tilsynsutvalg – hva gjør du hvis tjenesten ikke tilsvare dine forventninger?
- Er det andre forhold du vil si noe om?

Utfordringer og forbedringsmuligheter:

- Hvordan kan tjenesten bli bedre fremover når det gjelder:
 - Tjenestens innhold og kvalitet?
 - Informasjon og tilgjengelighet?
 - Fysisk tilgjengelighet?
 - Måten du blir møtt på?
 - Andre forholdt?

Innholdet i tjenesten ved barnehagene:

Foreldrerepresentantene opplever at tjenestene/tilbudet i barnehagene er godt, at barna trives og at de blir godt ivaretatt av de ansatte.

Lokaler, fasiliteter og uteareal i barnehagen:

Flere av foreldrene presiserte at det er behov for utbedring/oppgradering av fasiliteter, utearealer samt oppholdsrom inne i barnehagene. En av foreldrene viste til at det i en av barnehagene er betonggulv inne og at betong ikke er særlig egnet som gulv i en barnehage. I en annen barnehage er det meste av utearealet dekket med asfalt og sand. Dette utearealet ble heller ikke oppfattet som spesielt barnevennlig.

Matsservering i barnehagene:

Flere av foreldrerepresentantene viste til at det tidligere hadde vært en del misnøye med mattilbudet i barnehagene. Dette ble tatt opp i brukerundersøkelsen og direkte med barnehagepersonalet. De fleste foreldrene var enige om at serveringstilbudet ble mye bedre etter at dette ble påpekt.

Noe av misnøyen med mattilbudet har i ettertid vist seg å skyldes dårlig informasjon om det faktiske tilbudet.

Opptaksordningen:

Foreldrerepresentantene var enige om at opptaksordningen kan fremstå som uoversiktlig for brukerne. Tildeling av plass kan fortone seg som litt vilkårlig sett fra brukernes ståsted. Videre ble det hevdet at informasjon og råd fra søknadskontoret varierer avhengig av hvem som svarer. Foreldrerepresentantene var enige om at det er viktig å få en ny og mer effektiv opptaksordning på plass, og at et internettbasert søknadssystem vil fremstå som mer smidig enn den nåværende ordningen. En internettbasert løsning kan også være kostnadsbesparende. En av foreldrerepresentantene la til at det er dumt når man strategisk må takke ja til en plass man egentlig ikke vil ha og dermed blokkere plassen for en annen søker.

Gry Bruland Larsen (SV) opplyste at det er planlagt å etablere et internettbasert søknadssystem.

Det ble også nevnt at det er en stor utfordring for foreldre dersom søsken ikke får plass i samme barnehage, da det er svært tidskrevende å måtte levere og hente barn i to ulike barnehager.

Gjennomtrekk av ansatte (Bjølser barnehage):

En av foreldrerepresentantene bemerket at det er relativt stor gjennomtrekk av ansatte og hyppig bruk av vikarer ved barnehagen, og at dette medfører at barna ofte møter nye ansikter. Barnehagen hadde også manglet pedagogisk leder over en lengre periode. Flere av foreldrene var enige om at gjennomtrekk av ansatte fører til midlertidige løsninger og manglende informasjon til foreldrene.

En annen foreldrerepresentant opplyste om at det også ved annen barnehage manglet pedagogisk leder i en periode, men at inntrykket var at situasjonen ble håndtert på en god måte. Gry Bruland Larsen (SV) kommenterte at det dreier seg om å skape gode arbeidsplasser slik at ansatte ønsker å bli værende.

Lene Sivertsen, enhetsleder for Bjølser barnehageenhet opplyste at det har vært svært vanskelig å få tak i førskolelærere og søkere med nødvendig kompetanse til pedagogstillinger ved barnehagene. Mange unge ansatte i etableringsfasen velger dessuten å slutte etter en tid fordi de vil bosette seg andre steder i landet.

Informasjonsutveksling:

I barnehagens brukerundersøkelse kom informasjonsdelen dårligst ut. Flere av foreldrerepresentantene påpekte at informasjonsutveksling i hovedsak skjer i forbindelse med henting og levering av barna, og at de savner et alternativt forum for mer "fast" informasjon, mellom foreldre og mellom foreldre og barnehager.

En av foreldrerepresentantene påpekte at det på dette området er potensial for forbedringer, og at foreldrenes arbeidsutvalg og foreldrenes samarbeidsutvalg ikke nødvendigvis dekker behovet. Foreldrerepresentantene stilte spørsmålet om hvorvidt SU og FAU er naturlige forum for alle typer saker man ønsker å ta opp eller om det bør etableres andre mer egnede fora/kanaler for diskusjon. Dersom det oppstår en situasjon som foreldrene har behov for å diskutere seg i mellom eller ønsker mer informasjon om, hadde det vært gunstig om det fantes et etablert forum for informasjonsutveksling. Som eksempel på en sak som ville egnet seg for behandling i et slikt forum, nevnte en av foreldrerepresentantene et belønningssystem som barna selv har funnet på, men som enkelte foreldre er kritisk til, selv om foreldrene generelt er positive til at barna er med på å forme sin egen hverdag.

Det ble påpekt at SU kan ta initiativ til å kalle inn til møte dersom foreldre ønsker å ta opp konkrete saker. Det bør kartlegges hvorvidt det eksisterer et reelt behov for et alternativt forum for informasjonsutveksling.

Foreldrerepresentantene ga uttrykk for at "gjennomtrekk" av ansatte og hyppig bruk av vikarer, fører til at informasjonsutveksling mellom foreldre og ansatte blir dårligere. En av foreldrerepresentantene anså at det er et forbedringspotensial i tydeliggjøringen av barnehagens pedagogiske opplegg.

Foreldrerepresentantene var enige om at det kunne ha vært mer informasjon om hva barna gjør i barnehagen, gjerne i form av bilder på internett. Dette var det imidlertid også skepsis til.

Det var enighet om at årsplaner og lignende informasjon om barnehagen bør legges ut på internett.

Enhetsleder Lene Sivertsen, opplyste at det finnes strenge regler for publisering av bilder av barn og at disse er utarbeidet av Oslo kommune sentralt i henhold til retningslinjer fra Datatilsynet. Reglene tilsier at det ikke skal legges ut bilder av barn, verken på internett eller facebook. Ansatte ved barnehagene må forholde seg til disse reglene. Det jobbes imidlertid med innkjøp av digitale bilderammer til bruk i barnehagene. Det ble også kommentert at ikke alle foreldre har epost-adresse og tilgang til PC, og at ansatte i de ulike barnehagene må ta hensyn til dette. Informasjon via internett bør derfor komme i tillegg til annen informasjon.

Foreldrerepresentantene var enig i dette, men presiserte at det var praktisk å få informasjon via internett.

En siste kommentar fra en av foreldrerepresentantene var at dersom valget stod mellom en fancy nettløsning til foreldrene, eller en ny huske til barna, ville representanten foretrekke å bruke penger på husken.

Kjennskap til klageordninger

Foreldrerepresentantene ga uttrykk for at kjennskap til funksjonen til Foreldrenes Samarbeidsutvalg og Foreldrenes Arbeidsutvalg er knyttet til foreldrenes engasjement. Foreldre får informasjon om dette, men problemet er at ikke alle leser informasjonen de får. Det var en felles oppfatning at SU først og fremst blir oppfattet som en arrangementskomité/festkomité og at utvalget bør synliggjøre sin rolle mer, da det blir lite brukt per i dag. Gry Bruland Larsen (SV) foreslo en månedsbulletin med informasjon fra SU.

En av foreldrerepresentantene viste til at utvalget i den barnehagen som hun var bruker av har snakket om å gjøre SU-representantenes rolle synligere ved å henge opp en plakat i barnehagen med bilder av SU-representantene og skrive litt om SUs funksjon. På plakaten bør det også stå hvordan foreldre kan komme i kontakt med representantene.

Enhetsleder Liene Sivertsen fortalte at foreldrene blir informert om SUs rolle og funksjon på det første fellesmøtet i barnehagen, og at det er viktig at fagleder eller pedagogisk leder ved barnehagen deltar på møtene i SU slik at eventuelle misforståelser kan oppklares. SU er et viktig utvalg også i forhold til å få kjennskap til ønskede endringer fra foreldre på et tidlig tidspunkt.

Guro Svenkerud Fresvik (V) opplyste at "Åpen halvtime" i Bydelsutvalget og "Åpent kvarter" i Barne- og unge komiteen er fora der foreldre er velkomne til å komme med oppfordringer direkte til bydelens politikere.

Åpningstider i barnehagen:

En av foreldrerepresentantene kommenterte åpningstidene i barnehagene i forhold til å være aleneforelder. Det ble vist til at det er mange aleneforeldre i bydelen, og at åpningstidene i barnehagene kan oppleves som knapp for den som befinner seg i en situasjon der vedkommende selv er den eneste til å hente og å bringe barnet/barna til barnehagen. Et utvidet åpningstilbud vil være et godt tilbud og lette presset på mange aleneforeldre.

Baseløsning i barnehage

En av foreldrene ga uttrykk for at opplegget med base-løsninger i de nye barnehagene fungerer dårlig da barna lett blir ufokuserte og urolige. En annen representant påpekte at løsningen har den fordel at ved sykdom blant ansatte kan man hente inn medarbeidere fra andre baser og slik bruke noen som allerede er kjent for barna.

Følgende spørsmål var bakgrunn for dialogen mellom politikerne og ansatte:

1. Tjenesten per i dag:

- Ut fra dine erfaringer som bruker av tjenesten, hva tenker du om
 - Innholdet i den tjenesten dere gir brukerne?
 - Ressursene tjenesten har til rådighet?
 - Kompetansen som finnes blant de ansatte?
 - Informasjon om tjenesten rettet mot brukerne?
- Hva slags tilbakemeldinger får du fra brukerne?
- Er det andre forhold du vil si noe mer om?

2. utfordringer og forbedringsmuligheter:

- Hvordan kan tjenesten bli bedre fremover når det gjelder:
 - Tjenestens innhold og kvalitet?
 - Service til brukerne?
 - Informasjon og tilgjengelighet?
 - Kompetanse?
 - Organisering og interne forhold?
 - Andre forhold?

Innholdet i tjenesten ved barnehagene:

De ansatte opplever at de tar vare på barna på en god måte, det er fokus på faglig kvalitet og service overfor brukerne. I tillegg er det oppmerksomhet rettet mot etiske regler. De ansatte anser at tilbudet/tjenestene ved barnehagene er bra.

Ressurser tjenesten har til rådighet

Bemanning

De ansatte opplever at ressursene er knappe og at det er vanskelig å kutte ned på noe. Det finnes ikke et eget vikarbudsjet, og det er sjelden penger til overs til å bruke på vikarer. Vikarer blir først satt inn etter at arbeidsgiverperioden er over. De ansatte var enige om at de ressursene er på et minimumsnivå, men som oftest lykkes det å få det til å "gå rundt" på et vis.

Gry Bruland Larsen (SV) spurte hva de ansatte ville ha prioritert dersom de hadde hatt litt ekstra på budsjettet. Det ble svart at det først og fremst var ønskelig med et vikarbudsjett. Er ikke alle ansatte på jobb går det ut over barna fordi blant annet planlagte turer må avlyses.

Det ble videre nevnt at det kunne være ekstra stressende på jobb i vintermånedene ettersom det ofte var mer sykdom blant ansatte i denne perioden, og at foreldre reagerer negativt når de må forholde seg til mange nye vikarer. Det er en balansegang å ivareta personalets helse samtidig som man beholder barnas trygghet.

Utstyr

Noen av de ansatte jobber i en relativt nyetablert barnehage. Det ble nevnt at det manglet en del utstyr i barnehagen og at ikke alt er så funksjonelt som de skulle ha ønsket. Det dreier seg ikke om prekære mangler, men små ting.

Kompetanse

Det er et gjennomgående trekk i barnehagene at pedagogiske ledere og førskolelærere har dispensasjon fra utdanningskravene. Men dette er en problemstilling bydelen har prioritert å jobbe aktivt med. Enhetsleder opplyste at en av årsakene til at bydelen mangler ansatte med foreskrevet utdanning er at flere pedagogiske ledere har sluttet som følge av at de har bosatt seg på andre kanter av landet eller i utlandet. Det ble understreket at alle som nå har dispensasjon enten er under utdanning til pedagog/førskolelærer eller har annen pedagogisk utdannelse.

En annen ansatte-representant opplever at det er svært høy faglig kompetanse i bydelen og at søkere til stillinger som fagleder og pedagogisk leder ofte viser til at de har hørt mye positivt om fagmiljøet ved barnehagene i bydelen. Det gode fagmiljøet virker tiltrekkende på søkerne og gjør at ansatte blir værende i sin jobb i bydelen. Også utlysning av faste stillinger virker tiltrekkende på søkerne og bidrar til å styrke fagmiljøet i barnehagene.

De ansatte fortalte at det i barnehagen er fokus på kompetanseheving gjennom kurs og videreutdanning.

I tillegg ble det påpekt at ansatte i barnehagene representerer et bredt spekter med hensyn til utdanning, etnisk bakgrunn og alder, og at dette styrker tilbudet overfor brukere. De ansatte påpekte at det er bra at det finnes ansatte med forskjellig faglig kompetanse slik at man kan få ulike innspill på hvordan oppgaver kan løses.

Barne- og ungesjef Hilde Graff opplyste at det er mange ansatte som ønsker å ta videreutdanning ved høyskolen, men at Oslo kommune bare har noen få plasser som tildeles etter ansiennitet. Det er positivt at de aller fleste som søker seg til videreutdanning fra Bydel Sagene fullfører.

En av ansatte-representantene påpekte at barnehagene har drøftingsmøter med barnevernet og at ansatte oppfatter dette tverrfaglige samarbeidet som svært lærerikt. På drøftingsmøtene kan ansatte, som oftest pedagogisk leder/fagpedagog og en ansatt til, ta opp konkrete saker. Drøftingsmøte bidrar til kunnskapsoverføring og bidrar til at terskelen for å ta kontakt med barnevernet blir lavere. Også utenom drøftingsmøtene søker ansatte råd hos barnevernet.

Informasjon og tilgjengelighet

De ansatte var klare på at de kunne bli bedre på å gi informasjon til foreldre. Ved en av barnehagene har de begynt å dokumentere ved hjelp av bilder.

Det ble påpekt at ikke alle foreldre i de andre barnehagene i Bjølsen barnehageenhet har tilgang til epost, og at oppslagstavle derfor fortsatt blir brukt til å informere. Et annet problem som ble nevnt, er at ikke alle foreldre kan norsk godt nok. I noen tilfeller blir språkproblemene løst ved at ansatte som behersker flere språk hjelper til med å formidle og forklare.

Det ble også vist til at barnehagene skåret dårlig på henholdsvis informasjon og matservering i en brukerundersøkelse, men at etter det ble gitt god informasjon om hvilken mat som serveres i barnehagen, ble foreldrene veldig fornøyde med mattilbudet.

De ansatte opplever å være tilgjengelig for spørsmål fra foreldrene. I tillegg til den daglige kommunikasjonen i forbindelse med levering og henting i barnehagen blir det i en av barnehagene kommunisert elektronisk. Det ble påpekt at ved denne barnehagen hadde alle foreldrene epost-adresse. Ved en annen barnehage finnes en postboks der foreldre kan komme med innspill/forslag til forbedringer, ris og ros. En av barnehagene har hatt et ”åpent møte” med foreldrene der de kunne sette opp anonyme post-its med kommentarer.

Den ene av de ansatte fortalte at Foreldrenes samarbeidsutvalg blir lite brukt som et forum i en av barnehagene, og at dette trolig har en sammenheng med at det der er hyppig kommunikasjon med foreldrene via epost.

Åpningstider

De ansatte har inntrykk av at foreldrene er fornøyd med åpningstidene i barnehagene. En gang i blant hender det at foreldre henter barna for sent.

Baseløsning i barnehagen

Det ble nevnt at baseløsningen gjør at barna er nødt til å forholde seg til mange voksenpersoner, og at dette ikke nødvendigvis er positivt for barna.

Praksis plass/rekruttering/ansettelser

Rudolf Neverdal (FRP) spurte om det finnes en ordning for mottakelse av førskolelærerstudenter fra Høgskolen som ønsker praksis plass.

Enhetsleder svarte at det per i dag ikke er kapasitet til å ta i mot studenter da Høgskolen krever at det i den aktuelle barnehage tas imot minimum to studenter samtidig. En annen faktor som gjør ordningen ugunstig er at praktikanter ikke kan brukes som vikarer.

Pedagogisk leder opplyste at en barnehage som vil ta imot praktikanter er nødt til å søke om godkjenning som øvingsbarnehage. Ingen av barnehagene i Bjølsen enhet har denne godkjenningen per i dag. Tilbud om øvingsbarnehage kan være et positivt virkemiddel ved rekruttering av førskolelærere og pedagoger.

Det ble videre påpekt at organiseringen av barnehageenhetene i bydelen virker attraktivt for søkere til pedagog- og fagpedagogstillingene. Det ble nevnt at bydelen var konkurransedyktig med hensyn til lønn.

Det har vært tilfeller der unge nyutdannede ansatte i etableringsfasen har sluttet etter kort tid for å flytte til andre kanter av landet. Som oftest skyldes det at de ønsker å flytte tilbake til sitt eller ektefellens hjemsted. På den annen side opplever en også at ansatte i andre bydeler eller kommuner har søkt seg til bydelen fordi den har et godt rykte. Lene Sivertsen fortalte at de i liten grad "lekker" ansatte til andre bydeler eller nærkommuner, for eksempel Bærum.

Det var enighet om at det var vanskelig å rekruttere menn til å jobbe i barnehager og at det totalt sett er få menn som jobber i Sagene barnehageenhet.

Ansatte i møte med foreldre

En representant for de ansatte fortalte at hun opplever at foreldrene stort sett møter de ansatte med respekt. I de tilfeller det har vært konflikt har det ofte dreid seg om små misforståelser for eksempel på grunn av språk-/kulturforskjeller. Dette løser seg som regel raskt bare man er litt åpen.